

Catalunya Cristiana

Setmanari d'informació
i de cultura religiosa
ANY XLII | NÚM. 2159
2,90€ | 7 FEBRER 2021

La germana Martha Janeth, a baix a la dreta, amb la Comunitat de Religioses Jesús Maria de Medellín. Els seus vídeos de TikTok reben milers de visites cada dia.

EDITORIAL I EN PRIMER PLA (P. 3 i 8-11)

Viure la fe a ritme de TikTok

La presència evangelitzadora a les noves xarxes socials augmenta progressivament per apropar la Paraula als joves

P 16-18

Agustí Codinach

Visitem l'Espai Interreligiós de la Fundació Migra Studium

Tot sardana

amb Gerard Carrión

***La sardana és protagonista
tots els diumenges a les 9 h***

SEGUEIX-NOS

Barcelona, 106.6 / Tarragona, 100.6 / Girona, 103.4 / Lleida, 91.5 / Catalunya Central, 93.7 / Vic, 98.4
Tortosa, 90.1 / El Garraf, 96.8 / La Cerdanya, 104.4 / La Seu d'Urgell, 105.0 / Andorra, 107.5

Available on the
App Store

Android app on
Google play

Seguidors de TikTok

Un sacerdot presidia una eucaristia de Primera Comunió. A l'homilia, va fer que els nens es fixessin en una imatge de sant Ignasi de Loiola: «Veieu, nens, Ignasi, que d'estudiant demanava almoïna a Santa Maria del Mar, quan va morir ja tenia mil seguidors.» Acabada la celebració, el tiet d'un dels infants va entrar a la sagristia: «Disculpi, mossèn, no torni a explicar això als nens perquè per a ells, avui dia, un miler de seguidors és un nombre insignificant.» Està clar que avui parlem d'un altre tipus de «seguidors», amb un grau de compromís molt més feble que el dels primers jesuïtes, però també és cert que la presència evangelitzadora a les xarxes socials augmenta progressivament. Així, la Gna. Josefina Cattaneo de la Congregació de Mercedàries del Nen Jesús, a Córdoba (Argentina), als vint-i-cinc anys, es va donar a conèixer a TikTok pels vídeos que enregistra i que puja juntament amb les seves germanes; en poc temps va assolir 13.700 seguidors i més de 250.000 reproduccions.

El 2018 poca gent coneixia TikTok i, avui, amb més de 800 milions d'usuaris actius al mes, és una de les xarxes més utilitzades. L'any passat, arran de la pandèmia, va ser la segona aplicació més descarregada, per davant de Facebook i Instagram, només superada per WhatsApp. És una xarxa social que permet als usuaris compartir petits clips musicals, d'una durada màxima d'un minut. Et pots trobar amb un nombre quasi infinit de vídeos i amb diversos efectes d'humor amb usuaris cantant, ballant,

gesticulant... sempre amb la música com a protagonista. La seva aparició ha fet que un gran nombre d'*influencers* que ja tenien molt d'èxit en d'altres aplicacions, s'hagin unit a aquest fenomen, per poder seguir en contacte amb els milions de seguidors que l'utilitzen cada dia, la majoria d'entre 16 i 25 anys. L'aplicació, que prové de la Xina, originàriament es deia Douyin («moure la música», en xinès). Diversos *influencers* de l'Església (religioses, religiosos, preveres...) també fan servir TikTok, per ajudar a descobrir l'amor de Déu a través de la música i acompanyar les noves generacions i continuar evangelitzant per les xarxes socials.

Però no tot és meravellós. Hi ha factors de risc. Aquesta xarxa també pot fomentar la violència, l'explotació femenina i, fins i tot, atiar els conflictes entre pobles. Els adults hauríem d'evitar dir «aquest no és el meu món». Hi tenim una gran responsabilitat, perquè les xarxes també poden ser una eina de control dels usuaris. Cal no oblidar que la protecció de dades que s'aplica en els països membres de la Unió Europea, obliga a tot aquell que vol fer ús de dades personals que sol·liciti una autorització (Reglament General de Protecció de Dades que va entrar en vigor el 25/05/2018 després de ser aprovat pel Parlament i el Consell Europeu). Cal garantir l'honor, la intimitat personal, familiar i la imatge pròpia. Si aconseguim que les xarxes esdevinguin motiu de diàleg intergeneracional, col·laborarem a bastir un sol món.

Contingut

03	Editorial
05	La setmana
06	Opinió
08	En primer pla
13	Vida eclesial
23	Opinió
24	Reportatge
28	Carta dominical
30	Bíblia
32	Litúrgia
34	Espai lectors
36	Cultura
46	Agenda
47	Des del carrer

El Carmel a Centreafrica

PÀGINA 24-27

38-39
Formació cultural cristiana al convent dels caputxins de Pompeia, a Barcelona

Mikel Azurmendi, impressionant testimoni de conversió

PÀGINA 21-22

L'hivern més dur per als sensesostre

PÀGINA 40

47
Àngel Rodríguez, periodista i autor de «365 dies amb Maria»

La setmana en tuits

XAVI CASANOVAS
@XCASANOVASC

Director de Cristianisme i Justícia
120.000 persones, amb noms i cognoms, cauen en la pobresa a Catalunya per la pandèmia (800.000 a Espanya). No és una caiguda inevitable. Què pensem fer-hi com a país? I cadascú de nosaltres? Nou informe d'Oxfam Intermón

MARTA GARCIA @MARTAGAR75
Emprenedora

Una amiga té un fill amb autisme. 8 anys. No sap cordar-se les sabates. —I quan vas a la piscina, com ho fas? —No et preocupis, mama. Me les corda el Sergi. Ell no sap pentinar-se. Jo el pentino i ell em corda les sabates. (I ho trobo preciós).

GEORGINA BELLES
@BELLES_GG

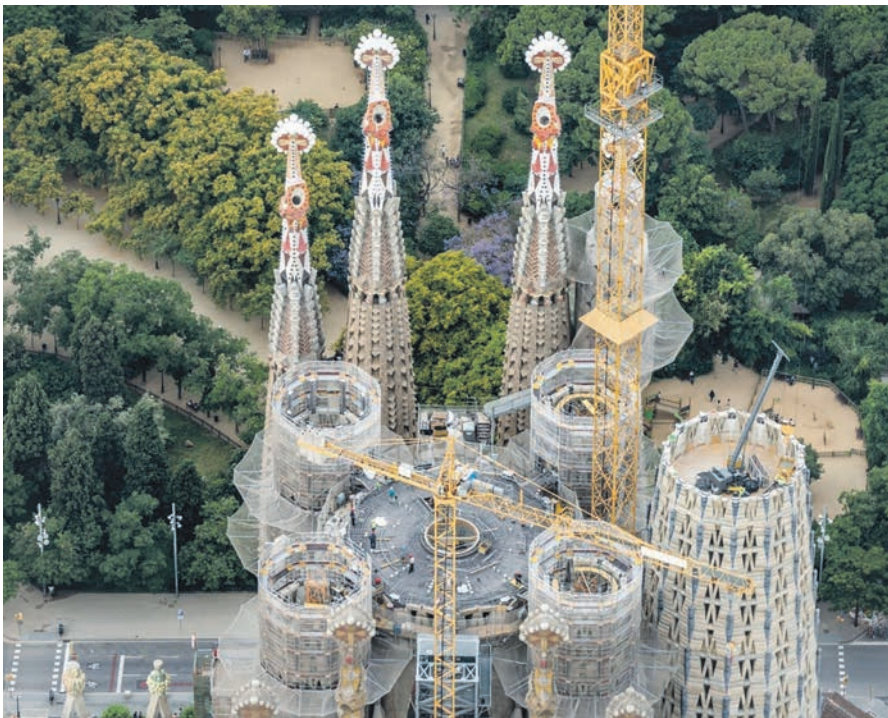
Youtuber
El testimoni de Joan Roig i Diggle és cabdal per posar llum en temps de fosc. Morí màrtir amb 19 anys, a mans de les joventuts llibertàries. El seu crim: ser catòlic

FRANCINA @FRANCINA_PRESI
Presidenta de la Taula del Tercer Sector

Viure al carrer durant la pandèmia: més persones migrades, poc ús dels espais d'allotjament i sense pla de cribratge ni vacunació.

Zoom

EDUARD BRUFAU

Després d'estar aturades per culpa de la pandèmia, el 25 de gener passat es van reprendre les obres de la basílica de la Sagrada Família de Barcelona. Al llarg d'aquest 2021 es preveu acabar la Torre de la Mare de Déu, de 138 metres d'alçada. A més, el temple de Gaudí ha estat el guanyador, gràcies al vot popular, de la categoria de «Lloc més remarcable» dels premis internacionals Best Museums and Attractions 2020 que organitza la plataforma internacional de venda d'entrades @Tiqets.

Escollat a Ràdio Estel

IGNASI MIRANDA
Coordinador d'informatius

Dissabtes a la Mercè

La missa de cada dia, habitualment des de la catedral de Barcelona, s'ofereix des del 23 de gener cada dissabte des de la basílica de la Mare de Déu de la Mercè, en l'horari habitual, a les 19.15. Així, el compromís diari amb els oients diversifica el lloc de les celebracions. La litúrgia que compartim des de la Mercè aporta un enriquitment en l'estil i la varietat d'una litúrgia que vol ser propera i participativa. Aquesta celebració dels dissabtes, presentada per Rafa Sanahuja, és presidida normalment pel rector d'aquest emblemàtic santuari, el mercedari Fermín Delgado.

La novetat forma part d'un procés de portes cada dia més obertes impulsat pel temple dedicat a la patrona de Barcelona. Des de fa uns mesos, aquesta parròquia està recuperant el carisma mercedari per donar cabuda a diferents realitats eclesials i socials que troben, davant dels peus de la Mare de Déu dels captius, un lloc per pregar i per compartir inquietuds i projectes. Ara aquesta missa dels dissabtes se suma a l'espai *Per vostra Mercè*, el mateix dia a les 18.30 hores.

L'efemèride de la setmana

11 de febrer del 1890: la vigília de Santa Eulàlia es dona per acabada la construcció de la façana de la basílica catedral de la Santa Creu i Santa Eulàlia de Barcelona.

LA SAL DE LA TERRA

Tele/Teo-treball

En una ocasió, quan Jesús era criticat pels fariseus per guarir en dissabte, ell els va respondre: «El meu Pare continua treballant, i jo també treballo» (Jn 5,17). Semblaria que Déu és *workaholic*, addicte a la feina, però més aviat indica que Déu no deixa de treballar perquè no deixa d'estimar. El pensament i l'acció de Déu són expressió d'un amor que es dona gratuïtament tothora. Així com l'amor no sap d'horaris, sembla que la tasca de Jesús tampoc.

Valgui aquesta nota bíblica

Quan el treball es viu desvinculat de la pròpia missió i sentit personals pot acabar esdevenint un drama

EMILIO EGEA RUIZ

Membre de la comunitat bahá'í de Barcelona

La violació dels drets humans és habitual en molts països, però no són tants els que tenen establert un pla sistemàtic per posar fi a tota una comunitat religiosa, com és el cas dels bahá'ís a l'Iran.

Amb l'arribada de la República Islàmica, les condicions dels bahá'ís van empitjorar considerablement, ja que, a la pràctica, se'ls nega el dret de ciutadania, només a causa de les seves creences religioses. En paraules de l'exrelator especial de les Nacions Unides sobre la llibertat religiosa o de creences, Heiner Bielefeldt, els bahá'ís iranians experimenten persecució «des del bressol fins a la tomba i més enllà».

Empresonaments, tortures, destrucció i profanació de cementiris, denegació de l'accés a l'educació superior i als mitjans de subsistèn-

cia, constitueixen exemples del que actualment pateixen els bahá'ís iranians com a part d'una campanya organitzada per erradicar aquesta pacífica comunitat, els ensenyaments de la qual defensen, entre d'altres aspectes, la unitat de tots els éssers humans, l'abolició de tota classe de prejudicis, la igualtat de drets i oportunitats d'homes i dones i l'obediència a les lleis del país on resideixen els seus adherents.

El 1991, el Consell Suprem Revolucionari va emetre instruccions

MIRADA AL MÓN

El pla per a l'extermini de la comunitat bahá'í a l'Iran

cia, constitueixen exemples del que actualment pateixen els bahá'ís iranians com a part d'una campanya organitzada per erradicar aquesta pacífica comunitat, els ensenyaments de la qual defensen, entre d'altres aspectes, la unitat de tots els éssers humans, l'abolició de tota classe de prejudicis, la igualtat de drets i oportunitats d'homes i dones i l'obediència a les lleis del país on resideixen els seus adherents.

El 1991, el Consell Suprem Revolucionari va emetre instruccions

Els bahá'ís iranians experimenten persecució «des del bressol fins a la tomba i més enllà»

ELOI ARAN

Cap d'àrea pastoral i socioeducativa de la Fundació Escola Cristiana de Catalunya

esforç val la pena. El teletreball també ha comportat que molts pares s'hagin redescobert, a la força, com a mestres. La mobilitat laboral del dia a dia pot reforçar la idea d'una educació externalitzada: «Descarrego els nens a l'escola i ells ja s'encarreguen de l'educació», mentre que el paradigma del teletreball convida a la internalització familiar del procés d'aprenentatge d'uns infants que són redescoberts com a alumnes, també a casa.

D'acord, el Teo-treball podria ser pres com a metàfora del tele-treball. Ja sigui actuant telemàticament «*como si presente me hallase*» en alguna de les contemplacions que proposava sant Ignasi de Loiola als Exercicis Espirituals o bé, com se li atribueix a santa Teresa, sent «les mans de Déu».

(avui encara vigents) per bloquejar qualsevol progrés material o social dels bahá'ís, que inclouen impedir-los l'accés a la universitat, negar-los l'accés a llocs de feina dins la funció pública, privar-los de les seves pensions, dificultar les seves activitats econòmiques privades denegant autoritzacions per obrir negocis propis, o pressionant amos d'empreses perquè acomiadin els seus treballadors bahá'ís. També s'hi afegeixen moltes altres mesures com dificultar-los d'obtenir espais per al seu enterrament, o campanyes de difamació en mitjans de difusió pública que inciten a l'odi contra la comunitat bahá'í, cosa que tot sovint s'ha traduït en l'assassinat de bahá'ís o la destrucció de les seves propietats, sense que els autors hagin estat mai condemnats pels fets.

UN NOU LLINDAR

Una paraula d'esperança, una alenada de salut

L'esforç diari ha de fer
que l'atenció a la salut de
la persona arribi a tots els
indrets de la seva vida

SEBASTIÀ
TALTAVULL ANGLADA
Bisbe de Mallorca

Sempre m'ha cridat l'atenció el fet que Jesús té unes «prioritats pastorals» que expliquen la seva atenció a les persones per acollir-les, la seva capacitat d'escolta i l'atenció personalitzada, la proximitat a tot aquell o aquella que mostra una necessitat física, espiritual o material. Quan es defineix com a bon Pastor, la gent l'entén, perquè saben per experiència que el pastor té cura de les ovelles, les coneix i elles el coneixen, les estima i les porta a bons pasturatges. Així, es fa proper als qui esperen d'ell una paraula d'esperança, una alenada de salut, un gest d'alliberament. Només cal anar a l'Evangeli per veure que entre les seves prioritats hi ha els *malalts*, tant en el seu sentit propi com en el més ample, de persona necessitada de salut.

L'Evangeli ens fa veure que l'activitat de Jesús era frenètica, però que, amb un gran equilibri per la seva part, la sap unir als moments de pregària, de contacte amb el seu Pare, i això fa que els seus deixebles li arribin a dir: «Tothom us està buscant.» La passió de Jesús pels malalts ens duu a una reflexió sobre nosaltres, els seus seguidors, la seva Església, en una circumstància en la qual, a causa de la pandèmia, s'han hagut de multiplicar molt, i no sense dificultats, els esforços d'atenció. Som davant d'una de les prioritats en la nostra relació amb el Senyor i

amb les persones. Quan l'esperit del mal posseeix algú, Jesús es presenta com el qui venç i fa que la persona recuperi la seva dignitat i la seva llibertat. Només units a Ell i estimant com Ell, podrem unir-nos a la seva lluita contra el mal, i vencé'l, també.

La proximitat de Jesús envers els malalts que esperen curació i envers tots aquells o aquelles que tenen necessitat de salvació, ens estimula i anima a fer de la nostra vida una entrega a la causa de l'evangelització que inclou *paraules i fets alliberadors, actituds i accions de transformació personal i social*, el canvi que Déu espera des de la nostra conversió a Ell i a tots els qui són la seva imatge i semblança. D'aquí, el *dret a evangelitzar l'àmbit social*, és a dir, i tal com ho detalla la Doctrina Social de l'Església, a «fer ressonar la paraula alliberadora de l'Evangeli en el complex món de la producció, del treball, de l'empresa, de les finances, del comerç, de la política, de la jurisprudència, de la cultura, de les comunicacions socials, en el qual vivim. L'amonestació que sant Pau «pobre de mi, que no ho fes!» (1Co 9,16) s'adreça a si mateix ha de ressonar també en la nostra consciència com una crida a escampar l'Evangeli de paraula i amb fets» (cf. CDSE 71). L'esforç diari ha de fer que l'atenció a la salut de la persona arribi a tots els indrets de la seva vida.

Viure la fe a ritme de TikTok

La presència evangelitzadora dels missioners digitals augmenta i ajuda a adaptar l'Església als temps actuals

Xiskya Valladares comenta un vídeo en el seu perfil de TikTok en què apareix un grup de preveres ballant.

Els canvis constants i la cultura de la immediatesa que predomina a la societat actual propicien que en qüestió de setmanes pugui aparèixer una nova xarxa social que deixi pràcticament obsoletes les anteriors. Un clar exemple el trobem a TikTok, una aplicació que el 2018 poca gent coneixia i que actualment és una de les més utilitzades. Les xifres així ho demostren, ja que compta amb més de 800 milions d'usuaris actius al mes, i l'any passat va ser la segona aplicació més descarregada, per davant de Facebook i Instagram, i només superada per WhatsApp.

L'origen de l'aplicació el trobem a la Xina, ja que originalment es deia Douyin («Moure la música», en xinès). Com el seu nom indica, és una xarxa social que permet als usuaris compartir petits clips musicals, d'una durada màxima d'un minut. D'aquesta manera, qualsevol que hi entri es trobarà amb un nombre infinit de vídeos editats i amb diversos efectes d'usuaris cantant, ballant o realitzant diverses activitats, sempre amb la música com a protagonista.

La seva aparició ha fet que un gran nombre d'*influencers* que ja tenien molt d'èxit en altres aplicacions s'hagin sumat a aquest fenomen, per

així poder seguir en contacte amb els milions de seguidors que l'utilitzen cada dia, la majoria d'entre 16 i 25 anys. Amb aquesta mateixa intenció, diversos *influencers* de l'Església també han decidit unir-se a TikTok, per compartir l'amor de Déu a través de la música. Ja siguin religioses, religiosos o preveres, molts no han perdut l'oportunitat de seguir a prop de les noves generacions i continuar evangelitzant en unes xarxes socials que cada vegada tenen més presència religiosa.

Camp idoni per sembrar

Un exemple de l'impacte que poden arribar a tenir els *influencers* religiosos a les xarxes socials el trobem en Xiskya Valladares, religiosa de la congregació de Puresa de Maria a Mallorca i coneguda per la seva aportació i coneixements en l'àmbit de l'evangelització digital. Amb més de 70.000 seguidors a Twitter, ella mateixa es considera una «missionera digital» i, com no podria ser d'una altra manera, es va sumar ràpidament a TikTok, on va veure una gran oportunitat per apropar l'amor de Déu als més joves: «El meu objectiu és poder estar en contacte amb un públic jove

XISKYA VALLADARES
«La majoria dels meus seguidors estan batejats, però s'han allunyat de l'Església i han deixat de creure en Déu o en l'Església»

i agnòstic que no coneix directament ningú de l'Església, per oferir-li una imatge de l'Església més fresca i propera, ja que la que tenen és molt negativa i gairebé sempre és la que han creat els mitjans de comunicació.»

De moment ho està aconseguint, ja que compta amb més de 400.000 seguidors que cada dia miren els seus vídeos a TikTok, la majoria dels quals no són creients: «Vaig fer una enquesta i el 70% dels que em segueixen es declaren ateu o agnòstics. Molts estan batejats, però s'han allunyat de l'Església i han deixat de creure en Déu o en l'Església.» El seu mateix perfil de TikTok fa referència a aquest desig d'apropar-se a tothom, fins i tot als joves que estan completament allunyats de l'Església. Hi podem llegir: «Soc monja de veritat, segueix-me. Tant se val si creus o no. El meu contingut és per a tothom.»

Amb aquest mateix objectiu, el pare Juan Molina, missioner del Sagrat Cor a la diòcesi de Valladolid, ja fa un any que també es va unir a aquesta xarxa social: «Sempre intento seguir les tendències dels més joves, i això m'ha portat a fer-me present en totes aquestes aplicacions. El que intento és buscar els llocs on són més presents per portar-los la Paraula de Déu.»

Actualment, el pare Molina té 6.000 seguidors que visualitzen els vídeos que cada dia publica puntualment, la majoria destinats a respondre preguntes d'altres usuaris: «Vaig començar compartint alguna idea de les lectures del diumenge, però a partir d'un vídeo on explicava el dogma més antic marià de Santa Maria Mare de Déu, el meu perfil es va omplir de germans i germanes d'altres esglésies cristianes als quals els encanta l'apologètica; intento donar respostes a dubtes, comentaris o afirmacions injustes sobre la doctrina catòlica.» És per això que tot i acompanyar els vídeos amb música i sempre amb sentit de l'humor, el pare Molina també considera aquests petits clips com una possibilitat més de formació i evangelització.

Música coneguda, missatge nou

Una de les claus a l'hora de transmetre el missatge de Jesús a través d'aquesta aplicació és la música, denominador comú entre els joves i els *influencers* religiosos: «Aquesta xarxa social ens permet explicar la Paraula en petites frases mentre sona una

El pare Juan Molina respon preguntes dels usuaris de TikTok, sovint utilitzant cites bíbliques.

música coneguda pels joves. Això fa que rebin un missatge, que per a molts és desconegut, d'una manera més atractiva i a la vegada veuen religiosos i religioses rient, feliços... és molt positiu a l'hora de transmetre'l», explica el pare Juan.

Els pioners a utilitzar aquesta fórmula els trobem a Amèrica Llatina, on hi ha un gran nombre de religioses i religiosos que agrupen milers de seguidors a TikTok. Alguns exemples destacats són la germana Josefina Cattaneo, d'Argentina, que suma més de 120.000 seguidors arreu del món, o la germana Martha Janeth Moreno, de Colòmbia, que sota el pseudònim de «Sor Selfie» ja acumula 300.000 usuaris. Els seus vídeos combinen tota mena de cançons i de balls, la majoria dels quals compten amb la participació de les respectives comunitats, un fet que encara crida més l'atenció als nous usuaris que descobreixen les seves pàgines. D'aquesta manera, és cada vegada més comú entrar a TikTok i trobar-se amb vídeos de religioses o

JUAN MOLINA
«Aquesta xarxa social ens permet explicar la Paraula en petites frases mentre sona una música coneguda pels joves»

El vídeo de sor Lucía Caram ballant amb les seves germanes per demanar ajuda per a la fundació va tenir un gran impacte a les xarxes socials.

LUCÍA CARAM
«Crec que hem de ser naturals, transmetre el que som i vivim i no gaire més»

religiosos ballant al ritme de músiques actuals.

En molts casos, a més de transmetre un missatge o de respondre als dubtes dels usuaris, també hi ha molts vídeos que tenen un objectiu concret, com per exemple el de donar a conèixer un projecte benèfic o recaptar fons per ajudar els més vulnerables. Aquest és precisament el cas de sor Lucía Caram, que tot i tenir 200.000 seguidors a Twitter, va decidir sumar-se a la moda de TikTok el setembre de l'any passat, per demanar suport econòmic per a la Fundació del Convent de Santa Clara.

El vídeo on apareix ballant amb algunes germanes del convent de Santa Clara de Manresa es va fer viral en qüestió d'hores, i va aparèixer a tots els mitjans de comunicació: «L'objectiu era ensenyar i compartir amb la gent el que és la vida de la fundació i el treball social que s'està fent amb diferents projectes, i això ens ha servit per crear moltes complicitats; molta gent s'ha sumat al nostre projecte des d'aleshores. Durant tot el temps de la pandèmia, s'hi han sumat més de 200 joves, amb els quals estem compartint cada setmana diverses iniciatives, i alguns són molt actius a xarxes com TikTok.»

A diferència de la tendència que es viu a Amèrica Llatina, l'activitat de sor Lucía Caram en aquesta aplicació es limita a donar a conèixer els seus projectes i el que viu en el dia a dia: «Hi ha molta gent del món religiós que intenta ser present a les xarxes socials per transmetre un missatge, i jo crec que a vegades volem, per exemple a TikTok, semblar una mica *guais* mentre continuem donant un missatge a vegades una mica antic. Crec que hem de

ser naturals, transmetre el que som i vivim i no gaire més», explica.

En aquesta mateixa direcció, Xiskya Valladares també creu que els continguts que es publiquen no han de ser només d'humor: «A mi no m'agrada ballar i no ballo, però si hi ha companys als quals els agrada fer-ho, no em sembla malament. El que no m'agrada és que un perfil d'una monja o un frare sigui 100% de balls o humor per entretenir l'audiència, perquè això no fa reflexionar en els valors de l'Evangeli.»

Brevetat i agilitat, el llenguatge dels joves

A l'hora de crear els continguts per als usuaris de TikTok, cada *influencer* religiós té els seus mètodes, però la majoria segueix unes pautes bàsiques: la brevetat i l'agilitat. «La gent que té més seguidors i més acceptació ha de ser breu i àgil en el missatge, ja que TikTok és molt dinàmic. Els vídeos, a més, només poden durar un màxim de 60 segons», exposa el pare Juan. Aquestes són precisament les característiques de les noves generacions, amb les quals si l'Església vol establir algun tipus de comunicació s'ha d'adaptar a les seves formes de rebre els missatges, com fan aquests missioners digitals, utilitzant els mitjans que ells utilitzen i el seu propi llenguatge.

D'aquesta manera, es podrà tornar a connectar unes generacions que viuen al marge de l'Església amb el missatge d'amor de Déu, que tot i que és vàlid per a qualsevol època i edat, no sempre es pot transmetre de la mateixa manera.

SABER ESCOLTAR

Elies al Carmel

JOAN GUITERAS I VILANOVA

Canonge emèrit del Capítol Catedral de Barcelona / secretaria@catedralbcn.org

A Palestina, la successió de Salomó no ha estat fàcil. El regne s'ha dividit. El rei ha pactat amb reis veïns i això ha portat diversos enllaços matrimonials i religions estrangeres. Elies és el portador de la veritat del Déu d'Israel. La seva actuació profètica és una de les grans pàgines de l'Antic Testament. Déu donà la pluja i envià el profeta al rei per dir-li que arribaria el preuat do de l'aigua.

El profeta Elies és acusat pel rei Acab de ser el portador de desgràcies a Israel. Ell es defensa amb la prova del foc a la muntanya del Carmel. Desafiarà els quatre-cents cinquanta profetes d'Abaal i també els quatre-cents de Jesabel, la reina.

Elies exhorta el poble. Li pregunta fins quan aniran saltant, ara

amb una cossa, ara amb una altra: han de decidir si el Senyor és Déu o ho és Baal, un déu fals. Els profetes falsos demanen dos vedells per posar en sacrifici damunt el foc que s'encendrà. Després Elies invocarà el Senyor. El déu que respongui per mitjà del foc és realment Déu.

Els sacerdots de Baal no aconseguen pas que s'encengui la pira. Elies se'n burla, perquè no baixa ni gota de foc. Quan arriba el torn al profeta, aquest fa portar un altre vedell i fa mullar la llenya tres vegades. A la tercera, a l'hora de l'ofrena del capvespre, Déu escolta la paraula d'Elies i fa baixar foc del Cel per consumir la víctima.

Així queda clar que el veritable déu és el Senyor, però la cosa no li surt barata, al profeta, i ha de mar-

xar, per tal que la reina no el mati.

Benet XVI, en les catequesis de sant Ciril de Jerusalem, recorda que demanem misericòrdia, perquè Déu guii l'Esperit sobre les ofrenes i converteixi el pa i el vi en el cos i la sang de Crist. Allò que toca l'Esperit Sant és santificat i totalment transformat.

També, sant Joan Crisòstom fa notar que el sacerdot invoca l'Esperit Sant quan celebra el Sacrifici: com Elies, el ministre invoca l'Esperit Sant perquè, «davallant la gràcia sobre la víctima, s'encenguin per ella les ànimes de tots».

Elies és el portador de la veritat del Déu d'Israel

P-J YNARAJA

Capellà del Montanyà
ynaraja@gmail.com

A PROPÒSIT DE...

Cuida't

Aquesta expressió, avui dia, és molt comuna. La sento a través dels mitjans, per la televisió i la ràdio, quan algú s'acomiada d'un programa. Si ho comparem amb la premsa i internet, un aconsegueix escapar de les *fake news*, que ja són un gènere literari corrent.

Francament, la continuo sentint com a fórmula de comiat de gent amiga cristiana. Al principi m'estranyava, perquè la coneixia com a recomanació per a una persona malalta, o com a advertència de l'hivern, quan en una casa no hi havia calefacció. Era una bona recomanació que tranquil·litzava si un dubtava de si era lícit gastar diners en sistemes per escalfar pensant en tants contemporanis que viuen pobrament en territoris de clima extremadament fred.

Vaig acceptar aquesta recomanació, perquè no em semblava cap blasfèmia ni cap insult. Ara bé, no la vaig incorporar, ni l'he incorporada encara, al meu vocabulari personal. Com acostumo a fer habitualment, la vaig sotmetre a examen perquè em va semblar que la recordava d'algun text paulí.

Sí, «cuida't», ho diu l'apòstol cap al final quan es dirigeix als galates (6,1): «Germans, si descobriu que algú ha comès una falta, vosaltres, els qui heu rebut l'Esperit, ajudeu-lo a refer-se, amb esperit de dolcesa, i penseu en vosaltres mateixos, que també podríeu caure en temptació.

L'expressió «espavila't!» és més fidel al testimoni de Jesús

Ajudeu-vos mútuament.» El lector ja comprendrà que és molt legítim que Pau s'expressi així i que a mi em continuï fent enfadar d'alguna manera que m'ho diguin.

Quina expressió voldria sentir?

Sempre dic i repeteixo que la paràbola dels talents, o la semblant de les mines, recull la doctrina més genuïna i exigent de l'Evangeli. Em sembla que el «cuida't» és una recomanació de prendre el tresor que Déu m'ha donat, la vida, la salut, els coneixements... i enterrar-lo ben protegit i ignorat de la gent.

Quina hauria de ser l'expressió més adient? Déu no m'ha triat per ser mestre educador de la gent, però no puc fugir d'estudi. Penso que el més correcte i rigorós, el més fidel al testimoni de Jesús, és que em diguessin: «Espavila't!»

Vida eclesial

Aquesta setmana el Papa parla sobre la Bíblia, presentem el nou Espai Interreligió de Migra Studium, Mn. Armand Puig medita sobre la Sagrada Família, recordem Helena Cambó Mallol i coneixem el testimoni de Mikel Azurmendi

Francesc dedica una catequesi a la Sagrada Escripura

La Bíblia, el lloc on Déu es troba amb l'home

«La Sagrada Escripura és un tresor inesgotable», va recordar el papa Francesc dimecres 27 de gener, durant l'audiència general, com a continuació de la catequesi sobre la pregària.

El Papa va destacar que les paraules de la Bíblia «no van ser escrites per restar empresonades en paper, pergamí o paper, sinó per ser acollides per una persona que prega, fent-les brollar al seu cor», perquè «la Bíblia no està escrita per a una humanitat genèrica, sinó per a nosaltres, homes i dones de carn i os, per a mi».

Segons Francesc, extractad'«apropar-nos a la Bíblia sense motius ulteriors, sense explotar-la. El creient no busca en les Sagrades Escripures el suport de la seva pròpia visió filosòfica i moral, espera una trobada; sap que van ser escrites per l'Esperit Sant, i que per això en aquell mateix Esperit han de ser acollides i compreses, perquè es produeixi la trobada».

La catequesi papal va posar l'èmfasi sobre la *lectio divina*, la lectura atenta del passatge bíblic per entendre el que significa en ell mateix. Posteriorment s'entra en diàleg amb l'Escripura, perquè aquelles paraules esdevinguin motiu de meditació i pregària: sempre atents al text, comencem a qüestionar-nos sobre el que «ens diu». El darrer pas és la contemplació. Aquí les paraules i els pensaments donen pas a l'amor. El text bíblic roman, però com un mirall, com una icona per ser contemplada. «A través de la pregària», va assenyalar el Papa, «la Paraula de Déu habita en nosaltres i nosaltres l'habittem. La Paraula inspira bons propòsits i dona suport a l'acció: ens dona força i serenor i, fins i tot, quan ens posa en crisi, ens dona pau».

El papa Francesc es va sumar al Dia Internacional de Commemoració de l'Holocaust amb un missatge pronunciat després de l'audiència general: «Commemorem les víctimes de la Shoah i totes les persones perseguides i deportades pel règim nazi. Recordar és una expressió d'humanitat; és signe de civilització; és condició per a un fu-

tur millor de pau i fraternitat.»

El Bisbe de Roma també va indicar que «recordar és estar atents, perquè aquestes coses poden passar novament. Comencen amb propostes ideològiques que volen salvar un poble i acaben destruint el poble i la humanitat. Estar atents a com va començar aquest camí de mort, d'extermini, de brutalitat».

Ecumenisme

El 25 de gener, festa de la Conversió de Sant Pau, es va celebrar a la basílica de Sant Pau Extramurs la missa de cloenda de la Setmana de Pregària per la Unitat dels Cristians. El papa Francesc no va poder presidir la cerimònia a causa de molèsties per la ciàtica, i va ser substituït pel cardenal Kurt Koch, president del Consell Pontifici per a la Promoció de la Unitat dels Cristians, encarregat de llegir l'homilia del Pontífex.

L'homilia de Francesc va partir de la premissa de Jesús als deixebles: «Manteniu-vos en el meu amor.» Va dir que la unitat dels cristians és «indispensable» i té «múltiples nivells», que es poden imaginar com a tres cercles concèntrics.

PAPA FRANCESC
«La Bíblia no està escrita per a una humanitat genèrica, sinó per a nosaltres, homes i dones de carn i os, per a mi»

«El primer cercle, el més intern, és mantenir-se en Jesús. Aquí és on comença el camí de cada persona cap a la unitat.» Per això, «pregar és estar amb Jesús, l'adoració és essencial per estar en Ell. És la manera de posar en el cor del Senyor tot el que hi ha al nostre cor, esperances i temors, alegries i penes».

Sobre el segon cercle, la unitat amb els cristians, el Papa va expressar que «en la mesura que ens mantenim en Déu, ens apropem als altres, i en la mesura en què ens apropem als altres, ens mantenim en Déu». Allà també es dona la necessitat d'estimar: «No és possible trobar-se amb Jesús sense el seu Cos, format per molts membres, tants com són els batejats. Si la nostra adoració és autèntica, creixerem en l'amor per tots els que segueixen Jesús, independentment de la comunió cristiana a la qual pertanyin, perquè, encara que no siguin «dels nostres», són seus.»

El tercer cercle té a veure amb la unitat més àmplia que comprèn tota la humanitat. Aquí l'acció de l'Esperit «ens recorda que el nostre proïsme no és només el qui comparteix els nostres valors i idees, sinó que som cridats a ser proïsme de tothom, bons samaritans de la humanitat vulnerable, pobra i sofrent que jau als carrers del món i que Déu vol aixecar amb compassió».

ESGLÉSIA EN SORTIDA

Examen de consciència digital

El paper de les xarxes socials en els esdeveniments populistes —el més clamorós de tots, la invasió del Capitoli a Washington— ens obliga a un examen de consciència als qui impulsem una presència de l'Evangeli en aquest entorn tecnocultural. Creiem sincerament que la pau i la misericòrdia de Crist haurien de ser anunciades en tot ambient humà, i l'ecosistema digital ho és.

Quines característiques, però, tenen les xarxes socials, que magnifiquen tant els elements emotius i irracionals de la societat?

Poden ser comparades amb les places de mercats i socs a totes les poblacions del món, on les mentides i els rumors corren de boca en boca sense filtre ni anàlisi. Com més escabellades, més difoses, només que a escala mundial i de manera instantània. L'es tornen incendiàries si fan créixer els ressentiments, prejudicis i rancúnies que nien en molts cors, tan profunds en les persones que pateixen injustícies, desencisades amb els defectes del sistema i que tenen set de reivindicacions.

I encara una altra característica: els grups es reclouen en cercles tancats de continguts que convergeixen amb els seus propis pensaments; no reben més que el que ja coincideix amb els seus interessos i prioritats, la qual cosa genera bombolles autoreferents d'ideologies excloents, alienes al diàleg, el debat i la distància crítica que evitaria una radicalització cada vegada més gran.

L'Evangeli va en sentit contrari: anomena al pa, pa, i al vi, vi. Impulsa a veure la realitat d'allò diferent i a acollir-la sense enganys. A considerar els motius de l'altre. A bastir ponts i cercar el que ens uneix. A apreciar, i estimar!, els qui pensen diferent. Proposem i anunciem Crist en un to clar, nítid, però sense acritud ni retrets.

Davant dels populismes i la radicalització, la pau i la misericòrdia del Senyor són més necessàries que mai, especialment a les xarxes socials.

LETICIA SOBERÓN

 Barcelona

La Fundació Migra Studium actualitza el seu Espai Interreligiós

Proposta educativa sobre diversitat religiosa

CARME MUNTÉ MARGALEF

Barcelona

Fotos: Agustí Codinach

«Aquest espai té per objectiu educar i sensibilitzar, obrir espais de diàleg i acollir persones de diferents tradicions i creences»

Al carrer Palau de Barcelona, en un edifici històric que havia estat Palau Reial Menor i que a començaments del segle XX la Companyia de Jesús va rebre en donació, hi trobem la Fundació Migra Studium, una entitat fundada el 2003 pel jesuïta i sociòleg Lluís Recolons i que forma part del Servei Jesuïta a Migrants. Es tractava d'estudiar i acollir la migració en totes les seves vessants, també en l'aspecte del coneixement i el diàleg interreligiós. La diversitat religiosa cada vegada més present a casa nostra és una interpel·lació quotidiana a la raó però també a l'acollida i el diàleg.

En aquest sentit, totes les persones i les institucions que tenen ganes d'aprofundir en la diversitat i el diàleg interreligiós, de manera pedagògica i didàctica, tenen una cita ineludible en el nou Espai Interreligiós, que ofereix una renovació

Alicia Guidonet és la responsable de l'Espai Interreligiós.

de l'espai físic i una actualització de la proposta educativa d'aquest projecte que va néixer fa quinze anys, impulsat per l'aleshores director de Migra Studium, el jesuïta Quim Pons, i que cada any visiten més de 3.500 persones. El nou Espai Interreligiós, que es va inaugurar el 3 de desembre, ocupa l'antiga biblioteca del que havia estat residència i formació dels jesuïtes.

«Aquest espai té per objectiu educar i sensibilitzar, obrir espais de diàleg i acollir persones de diferents tradicions i creences, també persones que no s'adscriuen a cap tradició religiosa», explica Alicia Guidonet, responsable de l'Espai Interreligiós de la Fundació Migra Studium.

Ella és la guia que ens acompanya per un recorregut que, a partir d'activitats i tallers diversos, convida a reflexionar sobre la pròpia identitat, a trencar estereotips de les altres religions, a trobar-hi també elements comuns i, en definitiva, a aprendre sobre la riquesa cultural i religiosa present arreu del món però també en una ciutat com Barcelona. L'espai permet aprofundir sobre el cristianisme, el judaisme,

L'espai permet conèixer la roba sagrada de cada religió així com la disposició dels objectes a l'altar.

«Bona part del material ens l'han donat les mateixes tradicions religioses, ahora que també ens han assessorat sobre la seva disposició»

el budisme, l'hinduisme, l'islam i el sikhisme.

«L'actitud lúdica i simbòlica és molt important. Posem en joc la intuïció, l'admiració, la sorpresa. Tenim diferents graus d'aprenentatge adreçats a les necessitats de diferents grups i edats», comenta Alicia Guidonet, ahora que ens acompanya pels diferents espais. I és així com ens explica que totes les religions donen molta importància als elements (aire,

terra, llum, aigua); a través de recursos magnètics, ens instrueix sobre les àrees geogràfiques de naixement de les tradicions religioses i la seva implementació actual; ens mostra elements anàlegs com poden ser el rosari cristià, el tasbih musulmà, els males (collarets de comptes) budista, sikh i hinduista; així com la roba sagrada de cada religió i la disposició dels objectes a l'altar, uns que es mostren més obertament, mentre que d'altres es mantenen més ocults a la mirada. «Bona part del material ens l'han donat les mateixes tradicions religioses», ens informa, «ahora que també ens han assessorat sobre la seva disposició».

El darrer espai del recorregut presenta frases associades a les diferents religions que giren al voltant de la fraternitat; perquè el desig de conviure i de compartir és l'element comú. I en aquest darrer espai, dibuixada al terra, hi veiem el símbol de la roda. «És un símbol que representa la diversitat però que permet posar el focus en un centre, en l'experiència de sortir d'un mateix, encara que sigui des d'una perspectiva laica o atea», expressa la responsable de l'Espai Interreligió.

En acabar la visita, les persones poden compartir les seves impressions, o escriure-les en una pissarra. Alguns exemples: «Jo avui m'he adonat que tinc una dimensió espiritual», o «m'he sentit acollida».

Construcció i flexibilitat

L'Espai Interreligió ofereix activitats pràctiques i experiencials, afavorint sempre que sigui possible la trobada personal que ajudi a reconèixer l'altre, buscant anar més enllà dels estereotips i prejudicis. «És molt important el nostre punt de partida», exposa Guidonet, «partim d'una espiritualitat cristiana i, a més, ignasiàna, que és una espiritualitat que al llarg de tota la història desenvolupa i té aquesta sensibilitat cap al diàleg interreligió i la inculturació, cap a anar a la frontera entre creences, entre persones creients i persones que en principi no s'adscriuen a cap creença religiosa. I generar diàleg, obrir preguntes i espais per al diàleg».

A més, la proposta nova arquitectònica permet la mobilitat, afavoreix la flexibilitat i permet adaptar-se a cada situació. «Una de les característiques que tenim és la flexibilitat», corrobora Alicia Guidonet. «Per això aquest espai és molt obert i diàfan,

Els visitants poden conèixer els objectes sagrats de cada religió.

Una torà infantil.

ESPAI INTERRELIGIÓS FUNDACIÓ MIGRA STUDIUM

Carrer del Palau, 3, Barcelona
Tel. 934 120 934
aliciaguidonet@
migrastudium.org

«Partim d'una espiritualitat cristiana i, a més, ignasiana, que té aquesta sensibilitat cap al diàleg interreligiós i la inculturació»

permet la circulació i la construcció. Els nostres recursos, com que són molt flexibles, s'adapten a tota mena de persones, des d'infants de primer de Primària fins a adults.»

Així doncs, es tracta d'un espai adreçat a infants, adolescents i joves en període formatiu que preveu en el currículum competències relacionades amb la interculturalitat i/o la diversitat religiosa. També a

persones adultes que treballen en l'àmbit de la diversitat o que necessiten eines per interaccionar en un context de pluralisme cultural i religiós. En definitiva, qualsevol escola, família, parròquia o grup de fe interessat a treballar en aquest àmbit hi serà acollit. El preu és simbòlic, però és una ajuda en les despeses de manteniment.

Alicia Guidonet ens explica que aquest curs han iniciat un projecte educatiu de quinze hores de durada: Construint Convivència. Hi participen alumnes de Batxillerat de diferents escoles de Jesuïtes Educació. Primer es fa un treball d'interioritat, perquè conrear i preparar la interioritat ajuda a posar-se en contacte amb l'altre. Després es treballen cadascun dels recursos amb profunditat: identitat, diversitat, taula de testimonis de diferents tradicions, visita als llocs de culte i diàleg interreligiós. La formació desembocarà en un treball de recerca. «És un projecte nou que hem iniciat aquest curs i que ens agradaria poder desenvolupar al llarg dels temps amb les escoles», ens fa avinent la responsable de l'Espai Interreligiós.

Així mateix, l'editorial Claret publicarà properament *Pedagogia de la convivència en societats amb diversitat cultural i religiosa*. És un llibre adreçat als professors, amb fitxes pedagògiques per a tot el cicle de l'ESO, i que vol ser l'acompanyament perfecte per al recorregut per l'Espai Interreligiós.

El darrer espai del recorregut es titula «Ètica per conviure».

Agustí Codinach

La meditació d'Armand Puig és un dels actes de la V Setmana de la Bíblia

Les torres de la Sagrada Família, símbol de la nova Jerusalem

Primer va ser la façana del Naixement, després la sagristia i el claustre, la façana de la Passió, l'interior del temple i, enguany, en el marc de la V Setmana de la Bíblia, ha estat el torn de les torres. D'aquesta manera, anualment, Armand Puig, rector de l'Ateneu Universitari Sant Pacià, va desgranant la significació teològica i espiritual de la basílica de la Sagrada Família. I també com cada any, la meditació bíblicoteològica d'Armand Puig ha estat acompanyada per la música de Juan de la Rubia, organista titular de la Sagrada Família.

En aquesta ocasió, doncs, Armand Puig ha aprofundit en *Les torres, símbol de la nova Jerusalem*. Va ser el dimecres 27 de gener a la cripta de la Sagrada Família, un espai molt propici per aconseguir el clima de reflexió i meditació volgut. Xavier Vilanova, nou bisbe auxiliar de Barcelona, va presidir l'acte.

Armand Puig va posar l'accent en la verticalitat del temple de Gaudí, que convida a enlairar l'esperit, i ho fa a partir de les divuit torres: 12 dedicades als apòstols, 4 als evangelistes, 1 a la Mare de Déu, i la torre més alta, de 172,5 m, dedicada a Jesucrist. «Tant si és esguardada des de fora com des de dins, la Sagrada Família és elevació de l'esperit i de la mirada, visió interior i exterior per part dels qui, sense neguits, es deturen

a contemplar-la», va apuntar Armand Puig; «és una apel·lació a l'esperit humà feta des de la santedat de Déu». Així, «la Sagrada Família forma una grandiosa piràmide, de línies imaginàries, que surten dels terminals de les torres perimetrals (la Mare de Déu i els apòstols), freguen les puntes de les torres dels quatre evangelis (o evangelistes) i convergeixen en la creu que culmina la torre de Jesucrist».

La meditació es va poder seguir de forma telemàtica, com la resta d'actes de la V Setmana de la Bíblia, que es va celebrar del 24 al 29 de gener amb el lema «Sortim a sembrar la Paraula». Dilluns 25 el biblista Agustí Borrell, vicari general del Carmel Descalç, va oferir des de Roma una reflexió sobre *Llegir l'Evangelí de Marc en temps de pandèmia*. Dimarts 26, Joan Ferrer, president de l'Associació Bíblica de Catalunya, va fer la *Presentació de la figura de sant Jeroni*, des de Girona. Dijous 28, es va poder seguir telemàticament una vetlla de pregària des de la capella de Sant Pau del Seminari de Tarragona. I divendres 29 de gener, Mar Pérez, doctora en Sagrada Escriptura, va fer la *Presentació de l'Evangelí de Marc*. La diòcesi de Sant Feliu de Llobregat també va organitzar nombrosos actes.

Helena Cambó, dona de fe, família, cultura i compromís ciutadà

En estreta unió amb el seu marit, portaren a bon fi els llegats culturals i socials que havia disposat el seu pare, Francesc Cambó

RAFAEL GUARDANS
CAMBÓ

El divendres 22 de gener, als 91 anys, morí a Barcelona Helena Cambó Mallol, una dona de fe, de família, de cultura i de compromís ciutadà.

Nascuda el 1929, deixava Barcelona el 1936, i no hi retornaria fins al 1952, ja casada amb Ramon Guardans. Tots dos s'esforçaren en l'educació cristiana dels seus 14 fills i filles, i es van implicar en el seguiment de l'evolució escolar i vital de tots i cadascun d'ells. Entre les no poques activitats extraescolars que potenciaven, Helena s'engrescà durant anys en la preparació i correcció d'uns deures setmanals de català, perquè els seus fills no fossin —com tants dels seus companys— analfabets en la seva llengua materna. El seu domini de diverses llengües i la seva incansable inquietud cultural feu que, un cop acabada la dedicació pedagògica als seus fills, fossin els nets els qui acudissin sovint a ella per resoldre deures de l'escola.

En estreta unió amb el seu marit, portaren a bon fi els llegats culturals i socials que havia disposat el seu pare, Francesc Cambó, que anaven des de la donació de la pràctica totalitat de la seva col·lecció de pintura del Renaixement a la ciutat de Barcelona (el Llegat Cambó integrat en el MNAC), fins a garantir la continuïtat del programa editorial de la col·lecció Bernat Metge, de la Fundació Bíblica Catalana i de la col·lecció de Clàssics de Tots els Temps (per portar el català a l'excel·lència de la cultura i literatura clàssica i universal), passant per rellevants aportacions econòmiques a la Casa de Caritat, a l'Hospital de Sant Pau, a l'Hospital de Sant Joan de Déu i a la Maternitat de Barcelona.

Entre diverses iniciatives a les quals es dedicà en cos i ànima, caldria esmentar que formà part durant dècades del Patronat de la Junta d'Obres del Temple Expiatori de la Sagrada Família, desplegant una àmplia activitat de difusió i recaptació; més recentment s'integrà en el patronat de la Fundació Pro Vida. A més, va esforçar-se a respondre a l'honor que suposava formar part de la Reial Acadèmia Catalana de Belles Arts de Sant Jordi (per al discurs d'entrada, s'endinsà en una recerca apassionada de remarcable resultat) i dels patronats del Museu Nacional d'Art de Catalunya i del Museu del Prado.

La Fundació Lluís Carulla li atorgà, juntament amb Maria Macià, el premi d'actuació cívica, ressaltant «la dignitat i fidelitat amb què ha portat el seu il·lustre cognom»; com recordava recentment el professor Llovet, cal afegir que també «ha portat amb absoluta dignitat, amb esforç i amb generositat, el seu propi nom».

Descansi en pau.

El sociòleg basc va participar en la passada edició del Meeting de Rímini

Mikel Azurmendi, impressionant testimoni de conversió

Un dels actes de més èxit al Meeting de Rímini 2020 va ser la projecció de l'entrevista que va fer el periodista Fernando de Haro a Mikel Azurmendi (disponible a Youtube en espanyol «Meeting Azurmendi»).

Azurmendi és un sociòleg basc, antic membre d'ETA, que es va desmarcar amb els primers delictes de sang i es va oposar al terrorisme etarra; va ser el primer portaveu del Fòrum d'Ermua i fundador de Basta Ya. Va patir amenaces terroristes i dos intents d'atemptat.

Professor de Filosofia i Antropologia, substancialment alineat amb la cultura dominant laïcista, és autor de llibres de poesia, novel·les i assaigs. Laic i agnòstic, descobreix als 70 anys l'experiència cristiana en contacte amb la comunitat de Comunió i Alliberament (CA). Això el porta a una reflexió profunda sobre la seva vivència i creences; en definitiva, a descobrir Déu observant sense prejudicis la vida de les persones i famílies que troba, veient com viuen entregades al goig

de donar-se sense esperar res a canvi. Va constatar que «aquesta conducta produïa perdurable alegria existencial i molta certesa».

Evidentment, hauria pogut ser qualsevol altra comunitat cristiana que visqui veritablement la fe, no amoïnada per imposar res a l'altre ni per guanyar adeptes, sinó fascinada per Crist i apassionada per la humanitat de cada home. Quan la fe no es redueix a dogmes i doctrines, a sentimentalisme emotiu, a moralisme excoient, a gestos litúrgics (sagrats i no), es fa interessant per a un home que cerca la veritat.

Aquest camí neix en el dolor, que és molt capaç de despertar la nostra humanitat. Azurmendi, a l'hospital, escolta per ràdio els comentaris matutins de Fernando de Haro, que l'ajuden a viure la seva situació i no sonen com una crida moralista. Així, comença una amistat que el porta a descobrir la vida de CA, començant per Encuentro Madrid. La sorpresa pel que hi troba es replica per reflex en la sorpresa dels qui li expliquen i comenten la

 **CERTIFICATS MÈDICS
CARNET DE CONDUIR
NÀUTICA I ARMES**

**CENTRE MÈDIC
PLAÇA MOLINA**

DR. RAFAEL SOLANAS ANGLADA

- COTXE, MOTO I CICLOMOTOR
- PSICOTÈCNICS
- LLICÈNCIA D'ARMES
- LABORALS I ESCOLARS
- NÀUTICA

LABORABLES

De 10 a 13 h i de 16 a 20 h

Les persones que es presentin amb un exemplar de Catalunya Cristiana tindran un descompte de 10 euros
www.centromedicoplazamolina.es

INFORMEU-VOS-EN:

Tel. 932 188 826
Mòbil: 639 474 741
c/ Balmes, 281, entr. 2n
08006 Barcelona

seva experiència, i torna a desvetllar i reviure la seva pròpia sorpresa per la trobada que han viscut.

S'apropa a la proposta educativa del moviment visitant-ne els col·legis, que sempre són responsabilitat dels qui els porten, i els professors. L'educació no es pot reduir a transmissió de coneixements, ha de partir d'una hipòtesi de bé que abraça la vida: «Tu ets un regal» (tot i que «Tu pots rebutjar el regal» amb la teva llibertat).

Així, madura l'autoconsciència positiva de l'alumne i també del professor, que ha d'aprendre dels alumnes: «Les meves arrels sou vosaltres.» L'educació sempre és relació dramàtica, entre un jo i un tu que es posen en joc: si no hi ha comunicació d'un mateix (títol d'un llibre de Carrón) no hi ha educació.

Després coneix la «Caritativa», la proposta del moviment d'una acció gratuïta regular, no per «arreglar el món», sinó per aprendre la caritat, la gratuïtat que un Altre ha tingut amb mi. Ho fa anant a *Bocatas*: joves que, des de fa més de 20 anys, sense cap pretensió, cerquen els sentesostre els divendres a la nit (ara a La Cañada Real, pàtria dels desheretats de Madrid) per oferir-los menjar calent, però sobretot amistat: és el que més agraeixen i necessiten. Només l'amor

transforma les relacions socials.

El seu camí s'aprofundeix amb la lectura de *Jesús de Natzaret* de Benet XVI i *La belleza desarmada* de Carrón: el cristianisme no és una imposició de regles i dogmes, sinó la proposta nua d'un amor i una gratuïtat que es manifesten en la Bellesa, oferta a la llibertat de cadascú. Això l'ajuda a repensar l'adhesió als pares de la sociologia, Durkheim i Weber, i reconèixer els prejudicis que els dominaven («la caritat és impossible»).

Escriu: «Com a professor de filosofia, d'ètica i d'història comparada de les religions, mai m'havia apropiat a llibres d'espiritualitat... ni tan sols un opuscle cristià, ni una encíclica ni un sol passatge evangèlic.» Un tipus honest.

Ell descriu la seva experiència de conversió en el llibre *El Abrazo: por una cultura del encuentro*. A l'annex a la recent edició italiana es defineix un filòsof que descobreix la fe després de 50 anys de cultura laïcista i escriu: «Acabo, doncs, testimoniant que Déu no és una idea, sinó que simplement és amor. Un *big bang* d'amor susceptible de fer que un jo humà entengui que no és res sense donar-se a l'altre.»

Cristianisme: la trobada amb un esdeveniment viu, que dura des de fa 2.000 anys capaç de canviar la vida i fer-la més bella.

Quan la fe no es redueix a dogmes i doctrines, a sentimentalisme emotiu, a moralisme excoent, a gestos litúrgics, es fa interessant per a un home que cerca la veritat

SIGNES D'AVUI

Dues allaus

La pandèmia actua com una allau. La gran massa de neu es precipita pel pendent a ritmes i velocitats diversos, arrossegant-t'ho tot al seu pas. No estàvem preparats i cada situació nova representa una sorpresa nova. Realment és un problema important de grans dimensions. No obstant això, hi ha una altra allau, que va començar uns quants anys abans. La força d'aquesta allau produeix dos efectes visibles. Primer, les destrosses són creixents i incalculables, molt difícils de reparar. Segon, aquestes destrosses incapaciten els seus protagonistes per lluitar de manera intel·ligent i solidària contra l'allau del coronavirus. Em refereixo a l'allau, que té orígens llunyans, l'esclat de la qual el 2010 va trencar el pacte de convivència,

segons Javier Pérez Royo. Es tracta d'una allau política, econòmica, mediàtica, judicial, policial... sobre la qual no hi ha perspectives que s'aturi. Avui, tal com estan les coses, la reconciliació sembla impossible. El papa Francesc, a la *Fratelli tutti*, ha escrit: «La veritable reconciliació no escapa del conflicte, sinó que s'aconsegueix en el conflicte, i el supera a través del diàleg i de la negociació transparent, sincera i pacient» (núm. 244). Les diferències en un nivell podrien trobar síntesi en un nivell superior. Cal l'actuació de polítics de talla que no s'amaguin davant dels problemes. La solució

Vivim temps per a una
esperança gens fàcil

LLUÍS SERRA LLANSANA
llserrall@gmail.com

no és possible en una democràcia a través de l'eliminació de l'adversari, sinó a través de la creació d'un marc de relacions on els acords siguin factibles. L'ambient s'ha podrit tant que cada vegada, en tots els nivells, sembla més inviable trobar una sortida. Les responsabilitats van de bracet amb el poder que es posseeix.

Els trossos trencats perdien tot el valor i es llançaven a les escombraries, fins que va arribar Gaudí i va crear el trencadís. La integració de tots aquests fragments es va convertir així en una obra d'art, reflectint una enorme bellesa i un esclat de colors, impossible sense respectar i aprofitar la diversitat dels materials previs. Vivim temps per a una esperança gens fàcil.

VICTÒRIA MOLINS, s.t.j.
viquimolins70@gmail.com

FINESTRA A LA VIDA

«Bizum i la gran idea»

Fa anys, Javier Fesser va fer un curt preciós que es titulava precisament *Binta y la gran idea*. Ara, parodiant aquest títol, convido els lectors de *Catalunya Cristiana* a donar suport a una gran idea de la qual vull fer-vos partícips.

M. José Conde, una gran col·laboradora de l'Hospital de Campanya de Santa Anna, ha estat la que ha posat en marxa el que jo anomeno «gran idea».

Ja sabeu que hi ha maratons de curses que serveixen per recollir donatius a favor d'una causa justa. Cada quilòmetre fet per una persona està patrocinat per un donant que el valora per uns quants euros.

Doncs bé, la meua amiga ha creat una maratón de «puntades». Un cobrellit de matrimoni d'una gran bellesa, amb milers de puntades, que

els patrocinadors poden pagar amb la quantitat d'euros que puguin o creuin convenient, des d'un euro fins a la voluntat a la qual desitgin arribar.

Aquestes són les seves paraules: «Em diuen que estic boja, però a les que els agraden les labors ho entendran. Inicío una gran maratón de 421.950 puntades a mà d'un preciós cobrellit blanc per ajudar l'Hospital de Campanya de Santa Anna a Barcelona, davant la immensa demanda d'ajuda dels afectats pel Covid-19. Si tu dones 1€ jo faig 10 puntades. Al final sortejarem el cobrellit entre tots els donants.»

Aquesta és la seva crida enginyosa que ha posat en marxa i ja ha rebut un grapat de col·laboracions per cadascuna de les seves puntades.

Senzillament, proposa fer aquest donatiu a través de Bizum, codi

01619 o del compte corrent de l'Hospital de Campanya: IBAN ES 28 2100 3200 9522 0141 1632, especificant sempre «per a la maratón de puntades».

Us animo, doncs, des del meu racó de Finestra a la Vida, que us feu ressò d'aquesta bona idea maratonià.

En aquests moments, són tantes les necessitats que hi ha al voltant nostre que totes les iniciatives són bones per fer de la solidaritat una de les característiques d'aquest any que acaba de començar, després d'un 2020 que no oblidarem mai.

Animo tots els lectors
a participar en aquesta
maratón «de puntades»
solidària

«Forjaran relles de les seves espases»

El Carmel a Centreafrica continua sembrant llavors d'esperança

«Forjaran relles de les seves espases... ni s'entrenaran mai més a fer la guerra.» Quan el profeta Isaïes anunciava aquesta radical reconversió industrial postbèl·lica que duria finalment la pau a Jerusalem, potser no s'hauria imaginat que les seves paraules serien, en cert sentit, un anunci d'esperança i un somni possible també per a la ciutat de Bangui i per a tota la República Centreafricana.

Aquest país viu, un cop més, dies difícils. En les darreres setmanes, diferents grups rebels, en un intent de desestabilitzar el país, impedir les eleccions i, probablement, arribar a la capital per a un enèsim cop d'estat, van sembrar por en nombroses ciutats. Saquejos d'oficines públiques i encontres armats ens van transportar com en una casella de sortida, és a dir, a la guerra començada el 2013 i de la qual encara no n'haviem sortit del tot. Milícies armades, enemigues en un temps (Seleka i Antibalaka) fins i tot es van aliar per derrocar el poder. De moment, no es compten gaires víctimes i l'element confessional, que havia caracteritzat anteriorment el conflicte, afortunadament era ab-

Malgrat les dificultats, fra Martial i fra Jeannot-Marie van aconseguir fer la professió solemne.

Davant nostre s'obre, per desgràcia, un període fosc que no es resoldrà ni fàcilment ni ràpidament

sent. Es tractava, molt més simplement, d'una lluita pel poder que va trobar el factor desencadenant en l'exclusió, entre els candidats a la presidència, de l'excap d'estat François Bozizé (sobre el qual hi ha un mandat d'arrest internacional), que va pujar al poder el 2003 amb un cop d'estat i va ser destituït, alhora, deu anys després, amb un altre cop d'estat.

Si la situació no es va precipitar és només gràcies al contingent de pau de l'ONU i a la presència d'altres militars estrangers, entre els quals hi ha russos i ruandesos.

Com es podia imaginar, les eleccions del 27 de desembre van ser fortament pertorbades fins al final. De fet, a moltes ciutats i poblats no va ser possible votar, ja sigui perquè el material electoral no havia arribat, o perquè els votants, amenaçats i pressionats per la por, van preferir no anar a votar. En alguns casos, els rebels fins i tot es van apoderar de les urnes per cremar-les després. El president sortint, Faustin Archange Touadera, va ser presentat com a vencedor. Davant nostre s'obre, malauradament, un període fosc que no es resoldrà ni fàcilment ni ràpidament.

Professió solemne

Alguns dies abans del vot, havíem programat anar a la nostra missió de Bozoum, a 380 quilòmetres al nord de la capital, per obrir les celebracions del 50è aniversari de la nostra arribada a Centreafrica i, sobretot, per a la professió solemne de fra Martial i fra Jeannot-Marie.

Vam començar el viatge molt aviat, però quan estàvem a punt de sortir de la ciutat vam ser informats de l'arribada dels rebels precisament a Bozoum. Va ser impossible seguir. Impossibile fer la professió solemne a Bozoum. Però... que difícil va resultar fer marxa enrere. Mai no havia vist els meus germans d'hàbit amb tanta ràbia i desanimats. Malgrat el canvi imprevist de programa, però, fra Jeannot-Marie em va assegurar: «Pare, pel que a nosaltres ens afecta, la professió solemne també es pot fer aquesta tarda a les vespres.» El desig i la urgència dels meus dos joves germans de pronunciar el seu *per semper* a Déu en el Carmel, tot i que en condicions no previstes i amb els rebels que podien arribar

en qualsevol moment, em va edificar i em va animar a prendre la decisió que la professió fos no a Bozoum, sinó a Bangui. Tota la comunitat es va mobilitzar, i el diumenge 20 de desembre fra Martial i fra Jeannot-Marie van esdevenir carmelites per sempre. La professió solemne és el dia que tots els frares recorden com el més bonic de la seva vida. Un dia preparat i esperat durant llargs anys.

Malauradament, els nostres germans, dels qui ens separen centenars de quilòmetres i centenars de rebels, no es van poder reunir amb nosaltres. Però els van sentir igualment propers en una forta abraçada de fraternitat i en una barrera invisible de pau de la qual el país té més necessitat que mai.

Escola agrícola

Afortunadament moltes petites obres de pau busquen trencar una mica de terreny a la guerra i a la pobresa. Una d'aquestes petites obres ha estat oberta al Carmel, on va néixer, fa uns mesos, una petita escola agrícola.

A la República Centreafricana el 75% de la població viu de l'agricultura. Un quart de la superfície està

Els joves carmelites continuen la missió dels primers fundadors.

Mai no havia vist els meus germans d'hàbit amb tanta ràbia i desanimats

format per terres que es poden llaurar, malauradament només el 5% efectivament està conreat. El país, d'altra banda, disposa de bons recursos hídrics i d'un clima favorable. Però aquest potencial no està prou aprofitat i només es practica una agricultura de subsistència que té l'efecte inevitable que el 50% de la població estigui en situació d'inseguretat alimentària.

En aquest context és on ha nascut l'Escola Agrícola Carmel, una petita llavor en un gran camp tot encara per llaurar i conrear. En l'origen d'aquesta escola hi ha un gran somni de l'infatigable P. Anastasio Roggero, el fundador de la missió de Bangui, el qual desitjaria veure cada metre quadrat de Centreafrica ocupat per un arbre. Els metres quadrats del país són molts i per això ens hem hagut de conformar amb un centenar d'hectàrees adquirides, fa més de 20 anys, a les portes de Bangui. En aquesta gran superfície de terreny, al llarg dels anys, s'ha creat un gran camp de palmeres amb el molí d'oli corresponent, una granja de bestiar boví, un galliner, un viver ric de plantes tropicals, un gran hort, una petita plantació de pinyes, papaies i cafè... Sens dubte, el quadre ideal per a una escola agrícola que, gràcies

a un finançament de la Conferència Episcopal Italiana i a l'associació francesa Un pas avec les frères Jaccard, es va acabar l'any passat. El mes de novembre l'escola ha obert finalment les portes i gairebé quaranta joves (entre els quals també hi ha unes deu noies) s'han inscrit als cursos. L'objectiu de l'escola és oferir una formació que permeti aquests joves arribar a ser un dia petits empresaris agrícoles.

Gràcies a l'ajuda de molts amics i al seu entusiasme i gràcies sobretot a la tenacitat del meu germà d'hàbit P. Arland, ara l'escola funciona i tots els dies aprenem a fer-la funcionar millor.

El 1964, Pau VI, proclamant sant Benet missatger de pau i patró d'Europa, afirmava que els monjos amb «la creu, el llibre i l'arada» havien transformat el que quedava de l'Imperi romà anunciant l'Evangelí, salvant el patrimoni de la cultura antiga, ensenyant l'art del conreu de la terra. Els carmelites, que no són monjos com els benedictins, juntament amb molts altres missioners i religiosos autòctons, duen a terme per Centreafrica la mateixa obra que van fer els monjos a Europa, oferint la seva petita contribució per millorar

L'escola agrícola també compta amb algunes alumnes.

Moltes petites obres de pau busquen trencar una mica de terreny a la guerra i a la pobresa

el que queda de l'Imperi centreafricà de Jean-Bedel Bokassà.

I això potser és més veritat al convent del Carmel de Bangui, la missió en la qual visc des de fa set anys, on una comunitat de frares joves viuen les jornades alternant pregària, l'estudi i, ara, també una petita escola agrícola.

La llavor, plantada humilment a Bozoum el 16 de desembre del 1971 per quatre germans d'hàbit italians, ja ha arribat a ser un arbre, els primers fruits ja han madurat i altres estan germinant. I és a aquests joves als quals pertany el repte i el privilegi de continuar l'obra dels primers missioners i d'escriure (amb la creu, el llibre i l'arada) al ritme dels tam-tam la història dels propers cinquanta anys del Carmel a Centreafrica.

A Àfrica, tot, menys la guerra, es pot fer ballant. I la dansa dels meus germans em sembla una súplica, gairebé un exorcisme, perquè el país es vegi lliure de la guerra i pugui viure en pau. Uniu-vos també vosaltres a aquesta súplica i a aquesta dansa perquè Centreafrica pugui conèixer el més aviat possible dies de pau. Si voleu contribuir amb un donatiu per a les nostres missions consulteu: www.amiciziamissionaria.it.

JOAN PLANELLAS
I BARNOSELL

Arquebisbe metropolità de Tarragona i primat

«ESPERIT, CAP ON GUIES LES NOSTRES ESGLÉSIES?» (2)

Una Església que anuncia Jesús, el Senyor

Benvolguts i benvolgudes,

A la carta dominical del darrer diumenge, proposàvem de glossar i comentar durant unes quantes setmanes el document dels bisbes de Catalunya del mes passat, publicat a propòsit del vint-i-cinquè aniversari del Concili Tarraconense: «Esperit, cap on guies les nostres Esglésies?»

En l'intent de resposta a aquesta pregunta cabdal, cal afirmar, abans de tot, que la raó de ser de l'Església i la missió comuna de tots els batejats és anunciar que Jesús és el Senyor. L'Esperit ens empeny a aquesta tasca ingent, malgrat que els reptes que presenta el context en què ens trobem esdevenen enormes. Els bisbes constatem com «amb la irrupció de diversos fenòmens socials i culturals de gran abast, com la globalització, la secularització i la quarta revolució tecnològica, ha augmentat la indiferència religiosa i ha eclosionat una religiositat individualista allunyada de les confessions religioses tradicionals». Al mateix temps, «en el marc d'una societat líquida, s'han

trenat moltes cadenes de transmissió "natural" de la fe, sobretot dins les famílies», tot fent que Catalunya esdevingui veritablement un país «de missió».

Davant d'aquest nou paradigma, si bé «el subjecte que comunica l'Evangeli i surt en missió és el Poble de Déu en el seu conjunt», convé recordar que «cada batejat» és cridat a realitzar-ho en el seu propi àmbit. Cap cristià convençut en pot quedar exclòs. Ho exigeix la nostra pròpia dignitat com a cristians. «Escampar l'Evangeli i proposar-lo amb els fets i les paraules, suscitar nous amics de Jesús, no és proselitisme sinó profecia.»

Dir que Jesús és el Senyor va més enllà d'una presentació de la vida de Jesús de Natzaret. Vol dir confessar i proclamar que Jesús és el Fill de Déu, autor i salvador de la vida. «Qui creu en mi, encara que mori, viurà» (Joan 11,25), ens diu Jesús.

Els cristians hem de comunicar aquesta fe enmig de la indiferència religiosa del món d'avui, estant «sempre a punt per a donar una

resposta a tothom qui ens demani raó de la nostra esperança», com trobem escrit a la primera carta de sant Pere.

Ara bé, la mateixa carta indica que això ho hem de fer «suaument i amb respecte, mantenint la rectitud de consciència; així quedaran confosos [...] els qui ens difamen per la nostra recta manera de viure en Crist» (1 Pere 3,15-16). Aquesta fe i esperança convé refrescar-la i enfortir-la. Aleshores la nostra convivència humana esdevindrà també una comunió de fe. Els camins que tenim per anunciar que Jesús és el Senyor, a més de l'anunci explícit en forma de proposta positiva, són el propi testimoni de vida, que esdevé imprescindible, però, a més, esdevé molt important el diàleg amb la societat, el servei gratuït i perseverant als necessitats i les manifestacions de religiositat popular.

L'evangelització no és un procés mecànic. És Déu qui regala el do de la fe. Però, al mateix temps, demana la nostra mà d'obra.

Ben vostre.

JOAN JOSEP
OMELLA OMELLA
Cardenal arquebisbe de Barcelona

Fràgils i efímers

Aquest hivern el temporal Filomena ha emblanquinat el nostre país. La neu i les baixes temperatures han col·lapsat algunes zones i han provocat molts problemes. S'han paralytats els transports per l'afectació de les vies terrestres i aèries, s'han esfondrat sostres pel pes de la neu i, fruit de les glaçades, han augmentat les caigudes amb final traumàtic. També hem de lamentar que algunes persones sense llar han mort pel fred.

Hem viscut de prop la cara grisa de la neu, de l'hivern més dur, que constata encara més la vulnerabilitat dels més dèbils. Malgrat tot, la neu ens captiva i és benvinguda sempre que caigui amb moderació i no ens dificulti la vida diària. I és que quan contemplem els flocs de neu percebem la bellesa de les coses senzilles.

Des de fa molts anys els flocs de neu són objecte d'estudi i passió per a moltes persones. L'astrònom Johannes Kepler, descobridor de complexos lleis del moviment dels planetes, va reconèixer estar fascinat per la simetria i bellesa dels flocs de neu. També el meteoròleg i fotògraf nord-americà Wilson A. Bentley, que va dedicar moltes hores de la seva vida a estudiar-los i a immortalitzar-los, no en va trobar mai dos d'iguals. Bentley els va definir com obres mestres de disseny.

L'existència i bellesa dels minúsculs flocs de neu ens fa reflexionar i comprendre l'immens amor de Déu cap a nosaltres. Són estrelles de gel úniques i irrepetibles que, fins i tot, de nit transmeten una dolça claredat. Cauen en perfecta harmonia, com llàgrimes en un silenci serè, com si es tractés d'un

plor feliç. Els flocs de neu són suaus, dolces i delicades carícies de Déu. La neu ho cobreix tot, sí, però respecta les formes. Lentament, converteix la terra en un paisatge embriagador, en un lloc pur, que ens evoca records entranyables i belles sensacions. Contemplar la neu, estrenar-la, trepitjar-la, tocar-la, agrair-la, respirar profundament una glopada d'aire fred, en definitiva, gaudir-la amb els cinc sentits, és un gran regal.

Encara podem aprendre més coses de la neu. Podem adonar-nos que, igual que els flocs de neu, tots som únics i irrepetibles. Déu ens ha escollit i anhelat mantenir amb cadascun de nosaltres una relació íntima i personal. També hauríem d'aprendre de la neu que la vida és fràgil i efímera, raó de més per gaudir-la intensament cada minut, cada segon i preparar-nos per al seu final, per a la seva transformació. Cada un d'aquests flocs és necessari i imprescindible perquè la nevada sigui possible. El mateix passa a la nostra societat: tots som necessaris.

Gaudim dels paisatges fascinants que ens regala l'hivern, perquè són un preciós testimoni de la grandesa del creador. Com ha dit el papa Francesc: «Tot l'univers material és un llenguatge de l'amor de Déu, del seu desmesurat afecte cap a nosaltres» (*Laudato Si*, 84).

Benvolguts germans i germanes, som fràgils i efímers com els flocs de neu, però en aquesta fragilitat trobem la bellesa, la força i la motivació de descobrir-nos fills i filles profundament estimats per Déu i per això ens atrevim a dir amb el càntic de Daniel: «Beneïu al Senyor, neus i geleres» (Dn 3,72).

COMENTARI DE LA PARAULA

L'ensenyança impartida per Jesús a Galilea, compendiada en un dia simbòlic, del vespre al matí

En l'espai d'un sol dia, un vespre i un matí, segons el còmput jueu, Marc ha resumit tot el període de Galilea en un dia simbòlic. Comença amb l'ensenyança que impartí Jesús un sàbat a la sinagoga, escena que vam comentar diumenge passat. Segon acte: «En sortir de la sinagoga», va «a la comunitat de Simó i Andreu en companyia de

Jaume i Joan», els quatre primers deixebles que acabava de cridar, però que no havien assistit a la sinagoga. En un incís parentètic informa que «la sogra de Simó estava prostrada, enfebrada», agitada per la febre messiànica que l'abatia, febre que afectava Simó i els seus companys, Jaume i Joan, però no Andreu. No s'explicita qui són els qui l'informen sobre la situació.

Ha de ser sens dubte Andreu, bon coneixedor d'aquella situació i sabedor que tan sols Jesús hi podia posar remei. Jesús fa un treball que estava prohibit per la Llei: estén ostentament la mà, l'agafa i l'aixeca. Una vegada li ha remès la febre, s'ha pogut posar a servir-los; el servei defineix la comunitat de Jesús. Tercer acte: «Al caure de la tarda, en pondre's el sol, anaven portant en presència d'ell tots els qui es trobaven malament per malalties diverses i els endimoniats.» Als primers, els guareix; «als qui tenien dimonis,

GLÒRIA MONÉS

els expulsà d'ells». Diferencia netament els malalts dels endimoniats. A aquests últims «no els permetia parlar, ja que sabien qui era ell». El text usual explicita que «sabien que era el Messies». Quart acte: «De bon matí, quan encara era fosc, va sortir. Se n'anà al lloc desert i allí pregà.» Marc recalca l'èxode de Jesús cap «al lloc desert» (amb article), el mateix desert on ell havia superat totes les proves gràcies a la pregària. Simó i els seus companys de brega l'encalquen i el volen retenir. Jesús els deixa ben clar que «precisament havia sortit» per predicar la bona notícia. Cinquè acte: «I anava predicant per les sinagogues d'ells, per l'entera Galilea, i expulsant els dimonis.»

JOSEP RIUS-CAMPS

Teòleg i biblista / riuscamps@yahoo.es

CONSULTORI BÍBLIC

IGNASI RICART
Claretia

Quin és el sentit de la unció amb oli a l'Antic Testament?

L'oli, a l'AT, penetra profundament en el cos (Sl 109,18), li dona força, salut, alegria i bellesa. Es comprèn que, en el pla religiós, hom considerés les uncions amb oli com a signes de joia o de respecte; es van utilitzar també com a ritus de guarició o de consagració. L'oli, com el blat i el vi, és un do de Déu. A l'antic Orient i a Israel, ungir-se era un acte tan bàsic com alimentar-se o vestir-se. Servia per a la higiene personal i tingué molta importància cosmètica, fins i tot mèdica (Is 1,6).

També fou molt important la unció en l'àmbit ritual i cultural: amb oli es consagraven santuaris i persones. A través de la unció hom transferia a la persona ungida en l'esfera profana o sagrada una qualitat vinculada en certa manera a la força i la salut. Es feia una mena d'unció al cap per a l'entronització d'un rei (Samuel ungeix David: 1Sa 16; Salomó: 1Re 1,34-39...). Així, el rei passava a ser «ungit de Jahvè», és a dir, el Messies. Mitjançant la unció esdevenia una persona diferent, disposada a rebre l'esperit diví (1Sa 10,1-7) i intocable per a la gent corrent (1Sa 24,11). La unció feta amb crisma (mescla d'oli i de perfums: Ex 30,22ss) es reserva als sacerdots i als objectes de culte, especialment l'altar dels holocaustos (Ex 29,36). La figura del rei-ungit o Messies anà assolint, a poc a poc, una importància primordial en la religió d'Israel.

Un cop caiguda la monarquia (586 aC) es va transferir la unció junt amb altres emblemes reials al gran sacerdot (vegeu Ex 29,7), i més tard s'estengué a la resta del sacerdoci (Ex 28,41; Lv 4,3). Excepcionalment, també s'ungiren els profetes (1Re 19,16; Is 61,1). Els cristians han mantingut el gest de la unció en alguns sacraments: el baptisme, la confirmació i la unció dels malalts.

PER A CONSULTES:

REDACCIO@CATALUNYACRISTIANA.CAT

Diumenge V de durant l'any

Lectura primera

Jb 7,1-4.6-7

Estic neguitós del vespre a la matinada

Lectura del llibre de Job:

Job digué als seus amics: «L'home, a la terra, no està sotmès a servitud? No passa la vida com un jornal·ler? Com un esclau es deleix per asseure's a l'ombra, espera l'hora de cobrar com el treballador. Però a mi m'ha tocat per herència passar mesos en va, la paga que em donen són les nits en blanc. Així que em fico al llit ja penso: Quan serà de dia perquè em pugui llevar? I estic neguitós del vespre a la matinada. Els meus dies han corregut més que una llançadora, ja s'acaben, ja no hi queda fil. Recordeu que la meua vida no és sinó un respir: els meus ulls no tornaran a veure la felicitat.»

Salm responsorial

146

Lloeu el Senyor, dona bo de cantar!
Lloeu el nostre Déu, que és agradós de lloar-lo!
El Senyor reconstrueix Jerusalem i aplega els dispersats d'Israel.

R. Lloeu el Senyor, que conforta els cors desfets.

Conforta els cors desfets i embena les ferides.
Té comptat el nombre dels estels, els crida cadascun pel seu nom. *R.*

És gran el Senyor, i és molt poderós,
és infinita la seva saviesa.
El Senyor sosté els desvalguts i abat els injustos fins a terra. *R.*

Al·leluia

Mt 8,17

Ell portava les nostres malalties i s'havia carregat els nostres dolors.

Lectura segona

1Co 9,16-19.22-23

Pobre de mi, que no anunciés l'evangeli

Lectura de la primera carta de sant Pau als cristians de Corint:

Germans, jo no puc gloriar-me d'anunciar l'evangeli: hi estic obligat, i pobre de mi que no ho fes! Si jo m'ho hagués buscat podria esperar-ne una recompensa, però no havent-ho buscat, per a mi és un encàrrec que he rebut de Déu. Per quin motiu puc esperar una recompensa? Doncs que jo, quan treballa per difondre l'evangeli, no el converteixi en cosa costosa, sinó que renunciï al dret que em dona el meu servei. Jo soc lliure: no era esclau de ningú, però m'he fet esclau de tots per guanyar-ne tants com pugui.

Per guanyar els febles, m'he fet feble com ells. M'he fet tot amb tots per guanyar-ne alguns, sigui com sigui. Tractant-se de l'evangeli, estic disposat a fer tot el que calgui per poder-hi tenir part.

Evangelí

Mc 1,29-39

Jesús va curar molts malalts de diverses malalties

Lectura de l'evangelí segons sant Marc:

En aquell temps, Jesús, sortint de la sinagoga, se n'anà amb Jaume i Joan a casa de Simó i Andreu. La sogra de Simó era al llit amb febre, i llavors mateix ho digueren a Jesús. Ell li va donar la mà i la va fer llevar, la febre li desaparegué i ella mateixa els serví a taula. Al vespre, quan el sol s'havia post, li portaren tots

els malalts i els endimoniats. Tota la ciutat s'havia aplegat davant la porta i ell va curar molts malalts de diverses malalties; va treure molts dimonis, i no els deixava parlar, perquè sabien qui era. De bon matí, quan encara era fosc, es llevà, se n'anà a un lloc solitari i s'hi quedà pregant. Simó, amb els seus companys, sortí a buscar-lo. Quan el trobaren li digueren: «Tothom us està buscant.» Ell els digué: «Anem a d'altres llocs, als pobles veïns, i també hi predicaré, que aquesta és la meua missió.» I anà per tot Galilea, predicant a les sinagogues de cada lloc i traient els dimonis.

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions

(CICLE LITÚRGIC B; FERIA I)

TEMPS DE DURANT L'ANY

(SALTERI: SETMANA 1)

Febrer

7. DIUMENGE

Diumenge V de durant l'any, Verd.
Lectures: Job 7,1-4.6-7 / Salm 146 / 1 Corintis 9,16-19.22-23 / Marc 1,29-39

SANTORAL: Coleta, rel.; Juliana, viuda; Ricard, rei; Teodor, mr.

8. DILLUNS

Fèria, Verd. Lectures: Gènesi 1,1-19 / Salm 103 / Marc 6,53-56. O bé: *Sant Jeroni Emilià* (ML), Blanc; *Santa Josefina Bakhita* (ML), Blanc.

SANTORAL: Elisenda, vg.

9. DIMARTS

Fèria, Verd. Lectures: Gènesi 1,20-2,4a / Salm 8 / Marc 7,1-13

SANTORAL: Apol·lònia, vg. i mr.; Miquel Febres, rel.; Nicèfor, mr.; Sabí, b.

10. DIMECRES

Santa Escolàstica (MO), Blanc.
Lectures: Gènesi 2,4b-9.15-17 / Salm 103 / Marc 7,14-23

SANTORAL: Silvà, b.; Sotera, vg. i mr.

11. DIJOUS

Fèria, Verd. Lectures: Gènesi 2,18-25 / Salm 127 / Marc 7,24-30. O bé: *Mare de Déu de Lourdes* (ML), Blanc.

SANTORAL: Benet d'Aniana, ab.; Desideri, b.; Eloïsa, vg.

12. DIVENDRES

Fèria, Verd. Lectures: Gènesi 3,1-8 / Salm 31 / Marc 7,31-37. Barcelona: **Santa Eulàlia** (S), Vermell.

SANTORAL: Damià, mr.; Gaudenç, b.; Humbelina, viuda; beat Reginald d'Orleans, prev.

13. DISSABTE

Fèria, Verd. Lectures: Gènesi 3,9-24 / Salm 89 / Marc 8,1-10

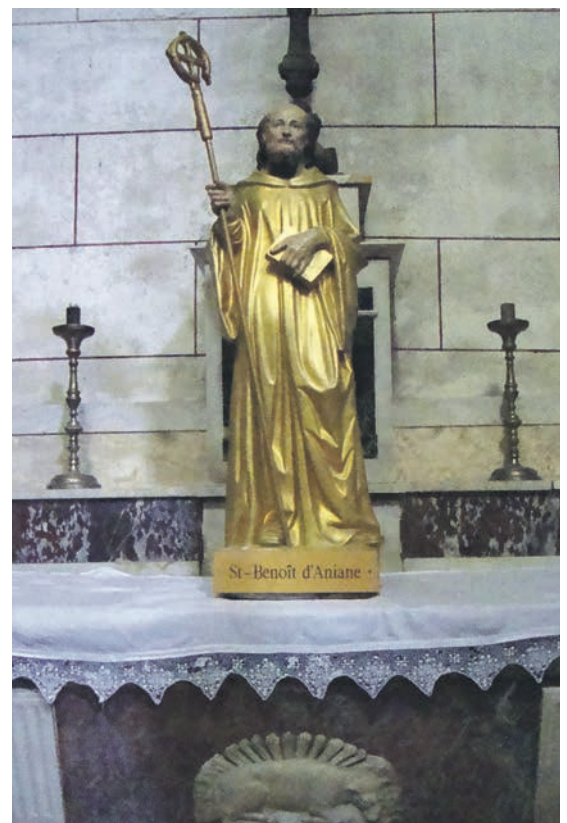
SANTORAL: Benigne, prev. i mr.; Gregori II, p.; beat Jordà de Saxònia, prev.; Maura, mr.

El Sant 11 FEBRER

Sant Benet d'Aniana

L'imperi de Carlemany va unificar políticament i vertebrar bona part de l'Europa occidental. Durant aquest període va tenir lloc l'anomenat Renaixement carolingi, que va estimular la revifada de la vida cultural i religiosa. Un dels seus artífexs va ser sant Benet d'Aniana (c. 750 – 821).

Fill de la noblesa visigoda del Llenguadoc, el jove Benet va servir a la cort imperial d'Aquisgrà, però, insatisfet de la vida mundana, es va retirar per dur una vida de pobresa i pregària. Així, l'any 779 va fundar una comunitat monàstica a Aniana, dins les terres familiars, sota la regla de sant Benet de Núrsia. El caràcter equilibrat d'aquesta regla va fer que el monestir prosperés espiritualment, i sant Benet d'Aniana va veure la necessitat que fos adoptada per la resta de monestirs de l'imperi franc. Carlemany, i sobretot el seu successor, Lluís el Piadós, va confiar en ell per renovar la vida monàstica dels seus dominis mitjançant la implantació de la regla benedictina. Benet d'Aniana va fundar diversos monestirs a la zona del Rin, des d'on es va teixir una xarxa de cenobis per tot l'Occident europeu, per la qual cosa va ser conegut com «el segon Benet», gairebé com un refundador de l'orde.

L'homilia al servei del diàleg de Déu amb el seu poble

JAUME GONZÁLEZ PADRÓS
Professor de l'Institut Superior de Litúrgia de Barcelona

Després de segles d'absència en la litúrgia de ritu romà, la reforma promoguda pel Concili Vaticà II, seguint les petjades del moviment litúrgic iniciat a finals del segle XIX a Europa, rescata l'homilia i la retorna al seu lloc originari, bo i donant notícia dels seus fonaments més autèntics.

En efecte, fins aleshores el gènere que imperava en les celebracions sacramentals, especialment en l'eucaristia, era el sermó. Es tractava d'una peça d'oratori al voltant d'algun tema doctrinal, moral, espiritual, etc., segons la consideració del predicador o el context litúrgic del dia i del lloc, i el seu moment es podia considerar ben bé com un parèntesi a la litúrgia que s'estava celebrant.

Lluny d'aquesta forma de fer, les disposicions conciliars són ben explícites al respecte. *Sacrosanctum concilium* 52 ens dona les claus per comprendre la personalitat i el tractament de l'homilia. Hi llegim: «L'homilia, com a part de la mateixa litúrgia, és vivament recomanada; al llarg de l'any litúrgic hi són presentats, a partir del text sagrat, els misteris de la fe i les normes de la vida cristiana.»

Notem com, just en començar, s'afirma que l'homilia forma part de la mateixa litúrgia. Per tant, no és una pausa, sinó que tota homilia s'ha de considerar cent per cent acció litúrgica. Això fa que l'homileta hagi d'aplicar en aquest moment tot el que és propi de la litúrgia i no concedir-se la més mínima distància. Així, doncs, salutacions als presents en començar a parlar, o afirmar, en acabar, que «continuem ara la missa», com si aquesta hagués estat interrompuda, són signes que manifesten encara un sentit de parèntesi que no li és propi. A més, la bellesa inherent a tota acció litúrgica és també aquí necessària, tant

pel que fa a les formes com al contingut que s'expressa.

Amb la mateixa claredat, el text conciliar afirma que el marc de l'homilia és sempre l'any litúrgic, i que la presentació dels misteris de la fe i de les normes de la vida cristiana brolla del comentari del text sagrat, i no pas d'un programa particular que s'hagi fet el predicador. Ho remarca el número 35 del mateix document, quan afirma: «El ministeri de la predicació ha de ser acomplert amb la màxima fidelitat i de la manera deguda. Aquesta, a més, ha de recórrer sobretot a la font de la Sagrada Escriptura i de la litúrgia, com un anunci de les meravelles de Déu en la història de la salvació, o sigui en el misteri de Crist, misteri sempre present i operant, especialment en les celebracions litúrgiques.»

La font d'una bona homilia, doncs, seran les lectures bíbliques proclamades i els textos litúrgics, aquests, també, sagrats. I el seu ministre serà sempre un ministre ordenat.

En la instrucció *Redemptionis sacramentum* (2004) se'ns diu que, normalment, serà el sacerdot celebrant qui pronuncii l'homilia, llevat que ell mateix l'encomani a un altre concelebrant o, segons les circumstàncies, al diaca. També destaca que, en casos particulars i per causa justa, «també pot fer l'homilia un bisbe o un prevere present en la celebració, encara que no pugui concelebrar». S'exclou totalment que sigui un laic (cf. núm. 64). I aquesta exclusió afecta igualment, segons el mateix document, «els alumnes dels seminaris, els estudiants de teologia, els anomenats "assistents pastorals" i qualsevol altre grup, germandat, comunitat o associació, de laics» (núm. 66).

Rebre el que determinà el Concili i el que ensenya el Magisteri exigeix, als servidors del diàleg de Déu amb el seu poble, una gran competència en la Sagrada Escriptura i en la litúrgia. Han de ser també persones hàbils en l'art de la comunicació oral, a fi de no predicar en blanc i negre sinó en color, cosa que no és possible si hom no té, de forma habitual, davant dels ulls bones lectures que forneixin la seva ment de les paraules i figures adequades. En aquest sentit, ens pot il·luminar l'afirmació d'un clàssic. Ciceró resumeix així l'activitat d'un bon orador: «Serà eloqüent qui, en el fòrum, parli de manera que convenci, entretingui i commogui. Convèncer és necessari, entretenir convenç, i commoure venç; exhaustiu en el convèncer, moderat en entretenir, vehement per commoure» (cf. *L'orador* XXI, 69).

Benedicció de la imatge del beat Andreu Prats

REDACCIÓ

Amb motiu del 7è aniversari de la beatificació dels 522 màrtirs del segle XX a Tarragona, la parròquia dels Pallaresos va tenir el goig de celebrar l'acte de benedicció de la imatge del qui va ser rector de la parròquia de Sant Salvador, el beat i màrtir Mn. Andreu Prats i Barrufet (La Selva del Camp, 1886-1936).

La celebració va ser presidida per Mons. Joan Planellas, arquebisbe metropolità de Tarragona i primat. En la seva homilia, l'arquebisbe va llegir la biografia del beat Andreu, en què va destacar el seu testimoniatge fefaent de vivència de l'evangeli en Crist i va encoratjar a viure'l amb esperança.

La imatge ha estat regalada per la família Prats-Roselló per tal que pugui ser venerada a la parròquia de Sant Salvador, on va exercir el seu darrer ministeri sacerdotal (1931-1936) amb entrega i esperit de servei a l'Església i veïns del po-

ble dels Pallaresos. Es va editar un tríptic per a l'ocasió amb la fotografia de la nova imatge, la pregària d'intercessió dels màrtirs del segle XX i informació sobre l'artista que va realitzar l'escultura.

L'encàrrec de la creació artística i tècnica de la imatge s'ha fet al taller de l'artista Beatriz De Colmenares, admirable escultora, pintora, muralista i restauradora que, a través del seu talent i treball artístic, aconsegueix plasmar els continguts de la fe cristiana amb un estil modern, actual i proper, que ajuden a meditar i apropar-se al fet transcendent.

Llicenciada per la Facultat de Belles Arts de Barcelona, Beatriz De Colmenares ha realitzat nombrosos projectes de creació artística de gran valor teològic, catequètic i evangelitzador, així com murals, especialment d'art sacre, i també intervencions de restauració en esglésies, capelles, imatges i quadres.

EL CONSULTORI

PREGUNTES I RESPOSTES SOBRE
DOCTRINA I MORAL
pel Dr. Joan Antoni Mateo

Tomàs

Tinc un amic amb el qual parlo de temes de fe. És molt incrèdul, sempre dubta i em diu: «Jo soc com Tomàs, si no ho veig, no m'ho crec...» I curiosament aquesta expressió l'he sentida a molta gent com a justificació de la seva incredulitat...

Doncs sí, molts es refugien en l'apòstol per justificar la seva manca de fe, tot i que es queden a mig camí, ja que Tomàs acaba creient i confessant. Un conegut teòleg, Klaus Berger, escrivia sobre l'experiència de Tomàs: «Els únics que no dubten mai són els necis i els tocats per la gràcia. L'apòstol Tomàs no era neci ni havia estat tocat especialment per la gràcia abans de l'encontre amb el Ressuscitat. Però que tingués ocasió de veure el Ressuscitat va ser una gràcia i, com sol passar, una gràcia que indirectament va afavorir tots els membres de l'Església. Perquè, en representació de tots els que dubten, a Tomàs se li concedeix veure de nou el Senyor. I el seu testimoni reforça la fe de tots aquells que no han vist el Senyor. Estem parlant, doncs, de nosaltres mateixos. Així, la conclusió del controvertit verset Jn 20,29 diu: "Feliços els qui (gràcies també al teu testimoni) creuran sense haver vist!".» És un fragment de l'excel·lent llibre titulat *Jesús* i que recomano vivament. En l'experiència de Tomàs es reforça la nostra fe i es guareix la nostra incredulitat. Fa anys vaig escriure una columna sobre aquest verset de l'evangeli de Joan, titulada *Veure i creure*. Allí recordava que el nostre estatut en aquest món és la fe, un estatut de creients i no de vidents. La visió és per a la vida eterna, on ja desapareixerà la fe hi veurem i no creurem. Amb tot, la nostra fe, que és do i gràcia (cal no oblidar-ho), reposa sobre els sòlids fonaments del testimoni apostòlic d'aquells homes que van veure i van transformar la seva vida fins a donar-la pel Senyor. Convidi el seu incrèdul amic a llegir la història de Tomàs fins al final.

PER ENVIAR CONSULTES AL DR. MATEO:
elconsultori@hotmail.com
Ap. de correus 121-25620 Tremp (Lleida).

Postals des d'Andalusia

La creu i l'abocador

Fa poc, en un poble d'Andalusia, saltava la notícia amb aires de polèmica religiosa-política. La va protagonitzar l'alcaldessa d'Aguilar de la Frontera, Carmen Flores, retirant la creu que s'alçava al Llanote de las Descalzas, i que poc després va aparèixer en un abocador. Immediatament, es va produir una onada desafiant d'actituds, cosa molt lògica, perquè la mesura afectava els sentiments i les creences religioses, dignes de tot respecte. Com és lògic, el fet té una dimensió política, que afecta la regidora municipal i l'Ajuntament, i una altra dimensió religiosa que afecta els creients cristians. En decisions així, el que és normal és que sorgeixi la confrontació, que seria, sens dubte, el camí pitjor de tots.

Un amic estimat, doctor en Història i escriptor, Juan José Primo Jurado, a la seva secció «Libre directo», a l'*Abc-Córdoba*, escrivia: «Centrem el debat en els termes justos i dediquem els nostres esforços en assumptes més importants. Deixem que sigui el poble d'Aguilar de la Frontera el que gestioni un fet que crida més "a la compassió que a la maledicció".»

Comparteixo plenament aquest punt de vista del meu amic, que coneix molt bé els secrets de la història, per això, he volgut titular aquesta postal així, *La creu i l'abocador*, i no, *La creu a l'abocador*, més feridor. La Creu de Crist serà, arreu i en tot moment, una Creu per a la pau, com a càtedra d'amor, per a la convivència de tots, ja que «el món és sempre dels crucificats».

ANTONIO GIL
Sacerdot i periodista

Cartes

La Candelera

El 2 de febrer és la Candelera. En aquest dia veiem la figura de dos ancians, Simeó i Anna, que sapigueren veure en un Nen, aparentment com qualsevol altre, el Messies esperat.

En un dia fred d'hivern, resplendeix la claror. Simeó canta agraït al Bon Déu i Anna parla a tothom d'aquest Nen.

Jesús és la joia d'aquests dos vells que rejoyeneixen i s'alegren amb la presència del Diví Infant. I, amb Simeó i Anna, tots exultem i ens alegrem en aquesta gran diada.

Jesús és presentat al temple i s'ofereixen dues tòrtors com a preu de rescat. Maria, la Verge sempre Immaculada, es posa a la fila, amb les altres dones que han estat mares, per ser purificada, Ella que no necessitava de purificació per ser la Immaculada. Quina senzillesa, quina humilitat i quina sublimitat.

Festa joiosa, festa entranyable, festa que sols capten els cors senzills i humils dotats de l'autèntica saviesa. Els vells Simeó i Anna són models de tots els ancians.

GNA. NÚRIA VIÑOLAS
Cornellà Llobregat

President Biden

Quan el president Biden va jurar el càrrec, tothom va poder sentir per la televisió i la ràdio, com deia que es comprometia a treballar pel seu país «amb l'ajuda de Déu». Després, en el seu primer discurs com a president, en recordar els morts per coronavirus, va aturar uns breus moments el seu parlatment i va convidar tothom a fer una pregària pels difunts.

Curiosament, algun diari, l'endemà, en informar de l'acte, no va fer cap menció que va demanar

l'ajuda de Déu, ni en la reproducció íntegra del discurs tampoc va esmentar que el va interrompre per fer una pregària pels morts a causa del coronavirus.

Al nostre país aquestes expressions no es donem mai, i així ens va.

DANIEL PINYA BATLLELL
Sabadell

Pensin en les persones

No desitjo mal a ningú. Però, quines mesures es prendrien si entre els milers de morts hi hagués un@ president@ o un@ ministr@? Com és possible que els polítics siguin tan roïns de seguir governant únicament mirant els seus interessos electorals? Fa vergonya comprovar-ho dia a dia, alhora que no paren d'augmentar els malalts i morts per Covid.

Per respecte, per responsabilitat i per humanitat: si us plau, deixin de banda els vots i pensin en les persones, en totes i cadascuna. No som ens, som homes i dones que mereixem un govern millor.

PILAR CRESPO ÁLVAREZ
Terrassa

Podeu enviar les cartes a:

redaccio@catalunyacristiana.cat

OPINIÓ

Equivocar-se d'adversari

Des de fa una colla d'anys ha anat avançant el moviment feminista, moviment que, en el seu objectiu bàsic —aconseguir la plena igualtat, pel que fa a la dignitat humana i als drets i deures entre homes (barons) i dones—, és plenament legítim i mereix tota mena de suports. Ara bé, en algun punt s'ha equivocat d'adversari. Concretament, amplis sectors del feminisme han considerat que aquell objectiu bàsic implicava canviar el llenguatge, específicament l'anomenat «llenguatge sexista», amb la qual cosa s'han passat de rosca o, com apuntem en el títol d'aquest article, s'han equivocat d'adversari. Fent excepció de determinats casos, en què realment el llenguatge arrossega uns hàbits masclistes, no cal canviar usos seculars lingüístics per a aconseguir aquella igualtat fonamental entre els sexes.

Què ha passat, doncs? Que s'ha confós el sexe amb el gènere gramatical. Així, en les llengües romàniques i en moltes altres, existeixen dos gèneres gramaticals: el masculí i el femení. I, com passa en tants altres punts de la gramàtica, un és el «gènere no marcat» i l'altre és el «gènere marcat». Això vol dir que, quan emprem noms masculins, en principi no els limitem a éssers de sexe masculí, sinó que hi incloem tots els éssers en general que escauen a aquell nom, mentre que, quan emprem noms femenins, aleshores sí que els limitem a éssers de sexe femení.

Duplicacions terminològiques

La manca de coneixement de l'anterior principi ha fet que proliferessin duplicacions terminològiques innecessàries, amb una sèrie d'inconvenients que se'n deriven. Aquest error, que lamentablement

ha estat afavorit i pràcticament imposat per organismes oficials, i seguit ingènuament per molts, ha estat també reiteradament denunciat per bons lingüistes i observat amb estranyesa per moltes persones amb sentit comú. Entre els lingüistes que han fet més d'un cop tal denúncia destaquem, precisament perquè es tracta d'una dona, la professora Maria Carme Junyent, la qual, l'any 2010, va organitzar la jornada «Visibilitzar o marcar: repensar el gènere en la llengua catalana», on es consensuà un document en què es reconeix, com he dit abans, el gènere no marcat o masculí com a inclusiu del marcat o femení, defensant, per tant, que cap organisme no pot obligar a escriure documents amb formes desdoblades.

Posem exemples:

1) *Els homes són mortals*. Aquí s'entén que *els homes* vol dir el gènere humà, incloent les dones i

nant o una sola forma concordada (com ara *els nens i nenes*, no «els nens i les nenes»; *els professors o professores designats*, no «els/les professors/ores designats/ades»; o complicacions similars); finalment, tampoc no és lícit d'invertir l'ordre habitual no marcat o neutre (primer masculí, després femení), ja que aleshores sí que es produeix discriminació... contra el sexe masculí (com ara dient «les dones i els homes» per *els homes i dones*), llevat d'algunes formes de cortesia estereotipades (com ara *senyores i senyors*), i menys encara usar exclusivament el gènere femení referint-se a tots dos sexes (com fan, provocativament, alguns partits polítics).

«No sexisme» lingüístic

Existeix també la recomanació, des del camp que propugna el «no sexisme» lingüístic, de fer servir, per tal d'evitar les duplicacions esmentades, noms de caire col·lectiu, generalitzador o abstracte, com ara *alumnat, professorat, electorat, accionariat*. Però aquest recurs es presta a impropietats lèxiques, com ara quan per a evitar el nom *propietaris* es diu *propietat*, o per a evitar *ciutadans* es diu *ciutadania*, o per a evitar *oients* es diu *audiència*, o per a evitar *advocats* es diu *advocacia*. Sobre aquesta qüestió, com també les que he anotat abans, es pot consultar amb profit el blog del professor Gabriel Bibiloni.

Resumint: el legítim desig de no discriminar la dona no ens ha pas d'obligar a usos lingüístics forçats, antinaturals i àdhuc ridículs. Concretament, hem d'evitar les duplicacions femenines innecessàries i l'ús de noms impropis. En aquesta, com en totes les lluites, cal no equivocar-se d'adversari.

Fent excepció de determinats casos, en què el llenguatge arrossega hàbits masclistes, no cal canviar usos seculars lingüístics per aconseguir la igualtat entre els sexes

prescindint també de l'edat, com ara adults, joves, infants, vells.

2) *Els homes solen ser menys sensibles que les dones*. Aquí *els homes*, per raó del context que estableix un contrast, inclou només el sexe masculí.

3) *Les dones poden ser mares*. Aquí queda exclòs el gènere contrari: *els homes*. I notem que també queden excloses certes edats: *les nenes, les ancianes*...

Lingüísticament, doncs, no hi ha cap inconvenient a emprar, com s'ha fet normalment, el gènere masculí quan es dona per suposat que no es fa discriminació de sexes, i no cal anomenar-los explícitament tots dos, ni cercar sistemàticament noms genèrics (del tipus *l'ésser humà, la humanitat, les persones*); tampoc, en cas que s'anomenin les formes dels dos gèneres, no cal duplicar els determinants o altres mots concordables, ja que la globalitat de l'expressió demana un sol determi-

El convent dels caputxins de Pompeia, a Barcelona, ofereix cada mes una conferència de temàtica teològica

Formació cultural cristiana per a tots els fidels

Plenament immersos en el complex i canviant segle XXI, és indispensable que els cristians posseeixin un mínim de formació teològica i cultural. Sense aquesta base es fa molt difícil el diàleg amb la societat actual, i articular enmig d'ella la pròpia fe de l'Església. Per aquest motiu, més enllà dels estudis estrictament acadèmics, els darrers anys han anat naixent algunes propostes de formació catequètica per a adults, que pretenen oferir un marc concret des del qual estructurar la vida cristiana personal i comunitària.

El convent caputxí de la Mare de Déu de Pompeia, a Barcelona, ha estat un dels llocs on han apostat clarament per una bona formació cultural i teològica oberta a tothom. Des de fa nou anys ofereixen una conferència al mes sobre un tema teològic o cultural. La qualitat del contingut que es proposa assegura una bona acollida per part dels fidels. El P. Josep Manel Vallejo, guardià de la comunitat, explica els objectius en què es pensava quan es van començar les conferències: «Quan em van traslladar a Pompeia, veia claríssim que s'havia d'oferir una catequesi d'adults seriosa; primer pel dèficit de formació que en general tenen els nostres cristians i, després, perquè en un lloc tan cèntric, s'havia d'aprofitar. El que es pretén és enriquir i cuidar la formació espiritual i teològica dels cristians.»

Per al superior de la comunitat era important començar per una visió general de la fe de l'Església, per progressivament anar entrant en qüestions més concretes: «Vam començar l'Any de la Fe amb una presentació global del cristianisme a partir del Credo (Revelació, Creació, Jesucrist, Esperit Sant, Trinitat). Després vam dedicar tot un any a Jesucrist, a continuació a l'Esperit Sant, i després convenia fer la his-

tòria de l'Església. Em va semblar que el millor era explicar-la a partir dels sants: els Pares de desert, Basili, Benet, Bernat, Francesc, Ignasi, Felip Neri... Donava per a tant, que vam fer un segon any: Clara, Bonaventura, Domènec, Joan de la Creu, Joaquina de Vedruna...»

Espiritualitat i cultura

Els cicles de conferències del convent de Pompeia també presenten al públic grans figures de la cultura que han creat tenint com a inspiració el cristianisme, encara que la fe no sempre sigui explícita en les seves obres. La fe cristiana no pot viure separada de la creació cultural pròpia de cada lloc i moment, sinó que té la virtut d'expressar-se de manera privilegiada a través de la creació humana. Per això, el P. Josep Manel Vallejo va creure que «una bona catequesi d'adults que pogués arribar a més gent, seria presentar grans autors literaris cristians: Chesterton, Dos-
toievski, Tolkien, Lewis, Jiménez Lozano, Unamuno, etc. Va anar tan bé, que l'any següent vam repetir amb altres escriptors i ampliant-ho

Una conferència del curs passat, amb Sílvia Coll-Vinent parlant sobre Graham Green.

P. JOSEP MANEL VALLEJO
«Pretenem enriquir la formació espiritual i teològica dels cristians»

amb artistes cristians: Van Gogh, Tarkovski, Màrius Torres, Chagall, Ruyra, Péguy... Finalment, aquests dos darrers anys, hem ofert encara una tercera i quarta edició de literatura, art i cristianisme: arquitectura cristiana, Dante, Ballarín, Graham Greene... i enguany Steiner, Simone Weil, icones bizantines, *Don Quixot*, Rembrandt, *Stabat Mater*...»

Les creacions culturals humanes de primer ordre no es troben mai desvinculades de l'espiritualitat. Així, el fet de presentar la creació cultural des de l'espiritualitat cristiana, atorga a l'art i la literatura la profunditat que li és pròpia, i probablement aquest és un dels motius de l'èxit de les conferències; abans de la pandèmia, quan se celebraven presencialment, cada sessió podia aplegar entre 40 i 70 persones. La irrupció del coronavirus, naturalment, ha afectat el format de les conferències, però no les ha interromput. Ara tenen lloc a l'església del convent respectant les mesures sanitàries pertinents i amb un aforament limitat, però es poden seguir de manera virtual inscrivint-s'hi prèviament. Algunes també es penegen a la mateixa web o són publicades a la revista *Catalunya Franciscana*.

INFORMACIÓ I AGENDA DE CONFERÈNCIES

Properes conferències:

✓**18 de febrer** *Don Quixot, cavaller cristià*, a càrrec de Sara Martí

✓**18 de març** *Les pedres parlen de Déu*, a càrrec de Robert Baró

✓**15 d'abril** *Rembrandt*, a càrrec de Miquel Oliveras

✓**20 de maig** *Stabat Mater de Pergolesi*, a càrrec de Daniela Turull

Lloc: Convent de la Mare de Déu Pompeia, Av. Diagonal, 450, Barcelona

Hora: 20.00

Activitat gratuïta

Inscripció prèvia per al format virtual: conselldeiaics@caputxins.cat

MAC
Barcelona

La Comunitat de Sant'Egidio constata que empitjora la situació d'aquest col·lectiu

L'hivern més dur per als sense sostre

«Arran de la pandèmia, la vida dels sense sostre s'ha complicat. Estan desorientats i, per diversos motius, allunyats dels serveis socials. Un cop comencin a resoldre's els problemes de les persones més vulnerables, serà l'inici de la solució dels problemes de tothom.» És la reflexió que va fer Jaume Castro, responsable de la Comunitat de Sant'Egidio a Barcelona, el dimarts 19 de gener, durant la presentació de la nova edició de la guia *On menjar, dormir, rentar-se*, que va tenir lloc a la capella de Sant Llàtzer.

La Comunitat de Sant'Egidio elabora aquesta guia, que s'ofereix gratuïtament, on hi ha informació (adreces, telèfons, horaris...) molt útil per a les persones que viuen al carrer o que es troben en una situació d'extrema necessitat a la ciutat de Barcelona. Coneguda com la «Guia Michelin dels pobres», és «com una brúixola que cal tenir a la butxaca per poder orientar-se a

la ciutat», va dir Castro. «Hi ha els llocs —va afegir— on es pot trobar ajut i acollida, i també hi ha els llocs on es pot ajudar i ser acollidors.»

Jaume Castro va palesar amb tristesa l'empobriment provocat per la pandèmia del Covid-19 en els darrers mesos. «A la Comunitat de Sant'Egidio estàvem acostumats a acollir els més pobres, "els últims", però darrerament hem hagut d'acollir també "els penúltims". I és que la pobresa ha augmentat considerablement al voltant nostre», va manifestar. Per exemple, els àpats distribuïts al menjador s'han triplicat: de 5.000 sopars el 2019 es va passar a 15.000 el 2020. També se'ls dona un kit sanitari (mascareta, gel hidroalcohòlic...).

En un hivern més dur de l'habitual, com a conseqüència del fred i la pandèmia, «els sense sostre, que són persones que ja viuen aïllades, han vist com s'agreujava el seu aïllament», va afirmar Castro. «Per això és tan important el trac-

te d'amistat i d'acompanyament personal que els oferim des de la Comunitat de Sant'Egidio, a través de la tasca del voluntariat. Per a molts, som la família que no tenen, aquella que està al seu costat.»

Cada setmana, unes cent persones voluntàries, organitzades en petits grups, reparteixen entre els sense sostre l'anomenat «sopar itinerant». Un servei que els proporciona sopar calent, beguda calenta, mantes i sacs de dormir. Segons Jaume Castro, «hem comprovat el creixement d'un moviment de solidaritat, format sobretot per gent jove, envers els més fràgils de la nostra societat».

El responsable de la Comunitat de Sant'Egidio a Barcelona va fer «una crida a albergs, hotels, hostals... per cercar solucions imaginatives per tal d'acollir-hi persones sense sostre». Va acabar la seva intervenció amb un record emotiu per als que han mort a causa de la duresa de la vida al carrer.

A Gorana del Viento s'ha instal·lat un parc eòlic amb uns aerogeneradors que proveeixen l'illa de llum dia i nit.

ACTUALITATS CIENTÍFIQUES

Un exemple d'aprofitament d'energia neta: l'illa d'El Hierro (Canàries)

FRANCESC NICOLAU
Professor emèrit de la Facultat
de Filosofia de Catalunya

Cada vegada es veu més la necessitat de només fer ús d'energies que no contaminin l'atmosfera. O sigui, recórrer a les energies dites «renovables», que són les que no emeten gasos contaminants. Fonamentalment, es redueixen a tres: la que ens ve directament del sol (que s'obté per mitjà de les plaques solars), l'eòlica (subministrada pels molins de tres aspes) i la hidràulica (dels salts d'aigua a les preses). És possible que algun dia siguin les úniques que la humanitat faci servir? És el que hom desitjaria, però ara com ara això sembla molt llunyà. Mentrestant, fem servir principalment les energies que procedeixen de la combustió: del carbó, fòssil o no, i del petroli i els seus derivats (en els cotxes que no són elèctrics sobretot), cosa que fa que l'atmosfera es vagi carregant cada vegada més de l'anhidrid carbònic i altres gasos que emmetzinen l'aire que ens toca respirar, a més de contribuir a l'escalfament de la terra, amb tot el que comporta i ja sabem.

Per això, és de lloar tot el que es faci de cara a promoure les energies renovables. I un model d'això és el que s'ha aconseguit en una illa de les

que componen l'arxipèlag canari: El Hierro. Aquesta illa produeix més del 60% de l'energia neta que s'hi consumeix. Com ho han aconseguit, això? Molt senzillament. En tenen prou amb el vent i l'aigua. En un paratge anomenat Gorana del Viento s'ha instal·lat un parc eòlic amb uns aerogeneradors que proveeixen l'illa de llum dia i nit, i l'excedència que encara hi ha de vegades, d'energia, s'aprofita per a un bombatge d'aigua des d'un dipòsit situat a la costa cap a un de superior, ubicat sobre un con volcànic a 655 metres d'altitud. Aquesta aigua acumulada a la part alta serveix per generar electricitat quan hi ha poc vent i els aerogeneradors no funcionen. Aquest sistema ja fa més de sis anys que funciona i ha donat resultats boníssims. Hi ha hagut temporades que durant dies seguits cobria totalment la demanda d'energia dels habitants de l'illa.

I la cosa continua. L'objectiu és arribar del tot sempre al 100% de proveïment elèctric. I potser ho aconseguiran aviat. Tant de bo que altres llocs optin per fer coses semblants! Cal deturar la contaminació atmosfèrica i el canvi climàtic.

JOAN PALLARÈS-PERSONAT

Historiador

jpallarespersonat@gmail.com

Entre els clergues científics catalans, destaca el germà Malagarriga, nom rellevant dins del camp de la botànica. Nascut a Figueres el 20 d'abril del 1904, des de ben petit va tenir un interès viu per la ciència.

Estudià a Figueres, Anglès i Manlleu. Va ingressar el 1917 als Germans de les Escoles Cristianes; el 1920 va fer a Llers els vots temporals. Cap al 1921 va començar la seva carrera com a docent.

En professar en religió, adoptaria el nom de germà Teodor Lluís. El 1925, a La Salle Bonanova, a Barcelona, va conèixer el germà Senén. Entre tots dos començà una llarga amistat i col·laboració en temes científics. I amb el germà Raimon es va dedicar a la geologia i a l'estudi dels estels.

Va sentir la vocació missionera. Va fer els vots perpetus a la Bonanova el 1929. Després, marxaria al Brasil, on arribaria el 1930. Va desembarcar a Montevideo i va travessar tot l'Uruguai; es va quedar una temporada a Canoas per aprendre portuguès.

Fascinat per l'exuberant flora brasilera, començà una tasca botànica febril, sense descuidar la missió evangelitzadora. El 1937, durant els actes de celebració del segon centenari de la fundació de la ciutat de Rio Grande, va ser convidat com a ponent al Congrés de Geografia i Història. Hi va parlar de *La vegetació de l'actual Rio Grande al segle XVIII*.

Entre el 1937 i el 1938 passaria una temporada a Roma. El 1939, en crear-se la Universitat de Porto Alegre, va ser cridat a participar-hi i durant vint anys va estudiar la flora de la regió, treball que va publicar, com a *Flora analítica*, el 1960.

El 1948 torna a Canoas per donar classes de magisteri a l'Escola dels Germans de La Salle; també exerceix, des del 1949, com a catedràtic a Pelotas, a l'Institut Agronòmic del Sud, on organitza i dirigeix un Jardí botànic i l'Institut Geobiològic. Va estudiar economia i va ser procurador de la Comissió de Patrimoni de la Universitat Catòlica de Rio de Janeiro.

El 1964 retorna a Catalunya i el 1965, a la Bonanova, es dedica a reorganitzar l'herbari que havia començat amb el germà Senén en la seva joventut. Hi aplegà diferents herbaris, com el de Tolosa o el de La Salle Figueres; un total de dotze mil plantes. Va il·lustrar làmines per a la *Flora il·lustrada de Catalunya* i va publicar nombrosos treballs, tant de flora del Brasil com catalana. Durant els vint-i-cinc anys de la seva vellesa, que va viure a Catalunya, pràcticament sumit en la sordesa total, va continuar sortint al camp per dur a terme la seva tasca botànica.

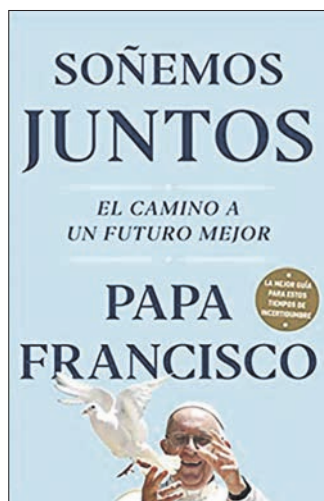
Va retirar-se a la residència de la congregació a Cambrils. El germà Malagarriga moria el 5 d'agost del 1990.

Al germà Malagarriga el fascinava l'exuberant flora brasilera.

GENT DE CASA

Raimon Malagarriga i Heras

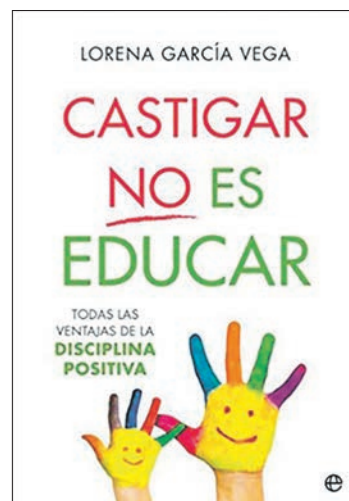
PAPA FRANCISCO*Soñemos juntos*

Plaza & Janés, 2020, 154 pàg.

El Papa ha presenciat com la crisi del Covid-19 posava en relleu d'una manera encara més evident la crueltat i la desigualtat que ens envolten. Però també ha vist en la capacitat de recuperació, la generositat i la creativitat de moltes persones els mitjans per salvar la societat, l'economia i el planeta. Amb els cors oberts podem canviar el món.

**LUIS RUEDA GÓMEZ
GONZALO GUZMÁN***Liturgia y piedad popular**Entre la teología y la pastoral*
Cuadernos Phase 258, 2020, 150 pàg.

Després del Concili Vaticà II hi ha hagut una revaloració de la pietat popular en gairebé tots els nivells. Aquest Quadern recull els estudis que sobre aquest tema va realitzar l'Institut Superior de Litúrgia de Barcelona.

LORENA GARCÍA VEGA*Castigar no es educar*

La Esfera de los Libros, 2020, 297 pàg.

Aquest instructiu llibre ens parla, des dels principis de la Disciplina Positiva, sobre quines són les formes més amables i útils d'educar els nostres fills, i ho fa sense judicis ni prejudicis. Respecte, motivació, empatia, confiança i gestió emocional són només alguns dels pilars d'una educació flexible que connecta amb l'infant i els seus sentiments.

AA.DD.*Dones invisibles?*

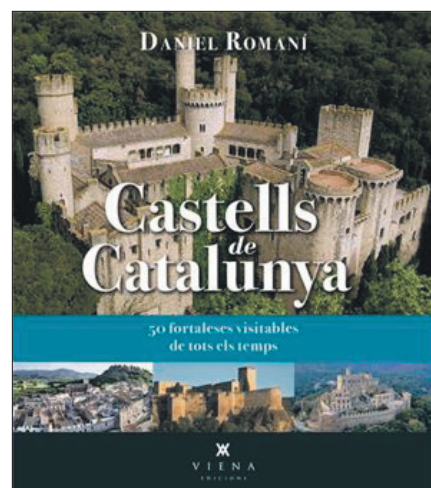
Editorial Efadós, 2020, 160 pàg.

Malgrat la discriminació que patien, les dones tenien un paper determinant en les relacions socials de la comunitat agrària, en la transmissió de la cultura popular, en els moviments socials i en la vida econòmica. Aquest llibre reivindica el paper d'aquestes dones a la Catalunya rural de finals del segle XIX i de principis del segle XX.

JOHN MARRS*Eres tú*

Ediciones B, 2020, 446 pàg.

En un futur no gaire llunyà podrem trobar, gràcies a una prova senzilla d'ADN, la nostra parella ideal. Segons els científics, compartim un gen amb només un sol individu al món, la nostra mitja taronja. Però, fins i tot les ànimes bessones tenen secrets. Fins on arribaries per trobar la teva mitja taronja? Un thriller molt original.

DANIEL ROMANÍ*Castells de Catalunya*

Viena Edicions, 2020, 223 pàg.

Un viatge pel patrimoni del nostre territori, passejant per sales, patis d'armes, jardins, esglésies i pobles emmurallats d'èpoques i estils molt diferents. Una guia per cinquanta fortificacions del nostre país, algunes impecables, altres en ruïnes, però totes extraordinàries i visitables. Aquests reportatges es van publicar al diari Ara l'estiu del 2019.

CRÍTICA DE TEATRE

ANDREU SOTORRA

andreusotorra@gmail.com

L'espia que tornava de la cambra del costat

Doncs, això... Una altra vegada *El mètode Grönholm*. El canvi generacional d'aquesta nova posada en escena, al Teatre Poliorama, és no només interessant sinó afortunadament regenerador. Quan el dramaturg Jordi Galceran el va estrenar el 2003 al Teatre Nacional de Catalunya, els classificats del diumenge dels diaris encara anaven plens de demandes de multitud de feines per a executius, directius, secretàries de direcció, comptables, tècnics financers, administratius i tota mena de càrrecs d'alta, mitjana i baixa volada.

Eren altres temps i el LinkedIn encara dormia a les beceroles. Ara que els classificats del diumenge han passat a millor vida, la suculent història tragicòmica d'*El mètode Grönholm* no ha perdut vigència sinó, ben al contrari, n'ha guanyat encara més davant el

salvatge clima de competitivitat que s'ha instal·lat en el món del treball. Dues generacions d'interpres. Dos punts de vista. Dues mirades igualment sagnants. Diria, però, que ara més feridores perquè els nous espectadors hi arriben amb experiències personals també igualment més sagnants i més feridores a l'hora de trobar la manera de guanyar-se el pa de cada dia.

Ara bé, els que l'han vista abans estan immunitzats contra el factor sorpresa que té l'obra. Diria també que la nova aposta d'*El mètode Grönholm*—sense treure mèrit als espectadors repetidors— hauria de ser, sobretot, per a noves generacions d'espectadors. Si a l'escenari hi ha un repartiment encara jove, això s'hauria de correspondre amb una platea també encara jove. Si tenim en compte que *El mètode Grönholm* en aquests quinze anys llargs ha voltat per la Seca i la Meca i encara volta gràcies al do de la traducció, ha quedat ben demostrat que l'obra no té fronteres ni de contingut, ni de comprensió, ni culturals, ni generacionals.

L'espai de l'obra, més opac o més diàfan, ha de ser sempre una sala d'espera. I si el protagonisme que abans tenia una veu d'ultratomba ara el té un ull espia és perquè la societat del segle XXI és la més espiada de tots els temps per tots els canals possibles. Riguem-nos-en, dels espies de barret, gavardina, ulleres fosques i diari desplegat en un banc de parc! *El mètode Grönholm*, doncs, continua sense tenir data de caducitat.

© Anexa

Els nous intèrprets d'«El mètode Grönholm»: Marc Rodríguez, David Verdaguer, Enric Cambray i Mar Ulldemolins, en una de les escenes més còmiques de l'obra.

AMB BON HUMOR

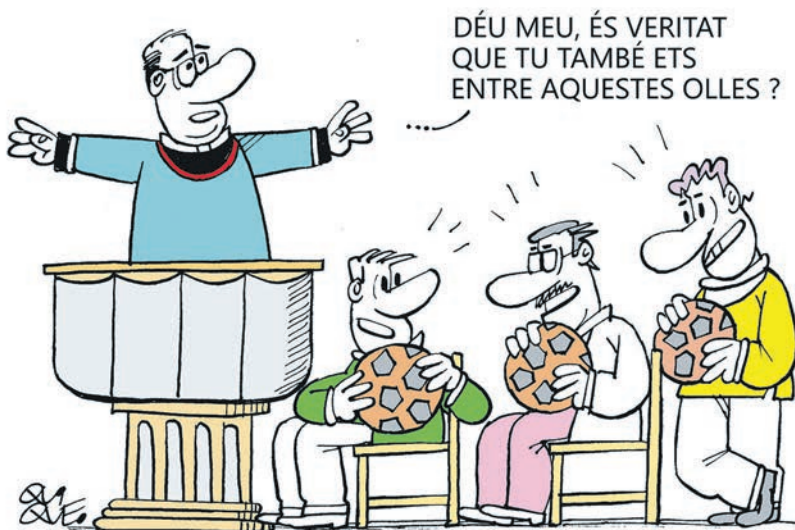
«EL MÈTODE GRÖNHOLM»,

de Jordi Galceran

INTÈRPRETS: Enric Cambray, Marc Rodríguez, Mar Ulldemolins i David Verdaguer

DIRECCIÓ: Sergi Belbel
Teatre Poliorama, Barcelona.

Fins al 28 de febrer

CRÍTICA LITERÀRIA

PERE FÀBREGUES I MORLÀ
Llibreter

A porta tancada

RAMON MAS

Afores

Edicions de 1984, 2017, 144 pàg.

En una novel·la que va a l'interior de les persones, els fets, a voltes tràgics, poden tenir, fins i tot, lleugers tocs d'humor, però no en són els veritables protagonistes. Els sentiments i les reaccions íntimes dels personatges són el més important.

Els set capítols, independents, lliguen entre ells i conformen un tot de la simfonia. Diferents tons i diferents actors es veuen immersos pel fet inapel·lable de la mort que els crida a toc de campana a l'enterrament com a lloc de trobada, sí o sí, de tots els components.

Drama rural en tota la seva expressió dels sentiments, bons i dolents, que els allunya i els apropa, que els té barallats històricament entre pobles veïns i no només verbalment.

Com bé diu l'editor a la contraportada, al poble de referència «tot passa a porta tancada». *Afores* és la constatació que el que veiem a la superfície tan sols és l'expressió de les tensions que ens dominen des de l'interior.

Aquesta interiorització és el mèrit principal de l'obra, perquè ens retorna l'estil de la novel·la amb missatge, que avui sembla oblidada. Potser sense aprofundir, però sí per apropar-nos al pensament de cada personatge i que li dona aquest valor intimista que avui dia costa de trobar al sector de la novel·la.

Adverteixo que és molt curta, jo l'he llegida en un parell d'hores en una sala d'espera. Coses de la vida. Però això vol dir que m'ha atrapat i que no m'he distret de la lectura ni un moment.

Agraeixo, i agraireu, la lletra de mida còmoda, perquè, a certes edats, ens va molt bé i ajuden a no haver de fer descansos que no són bons si tens ganes d'avançar en la lectura i seguir la trama sense treva.

Us ho passareu bé i el llenguatge concís i la intriga us acompanyaran capítol a capítol fins al desenllaç final.

RAUXA

Els pobres

El qui escriu aquestes ratlles i la majoria dels qui les llegiran no ens podem considerar pobres. Hem tingut la sort de créixer en una família estructurada i amb bons hàbits, de tenir accés a estudis i de no faltar-nos mai una feina i un sou dignes. Però ben a la vora nostre tenim persones, i no pas poques, a qui els ha mancat tot això que sovint donem massa per descomptat. Per mil raons, la misèria els ha tocat a ells i no a nosaltres, i n'han d'arrossegar les conseqüències.

Les persones amb una situació vital degradada sovint no se saben comportar, fan pudor, prenen decisions que només els perjudiquen i no sempre són agraïdes amb qui les ajuda. No és fàcil tractar-hi i, als qui no sabem què és la misèria, la seva sola presència ens fa nosa o fins i tot ens repugna. Però a mesura que el tracte es torna més familiar, un s'adona que la indigència d'ells, clara i manifesta, reflecteix també la nostra pròpia indigència, molt més subtil, que desconexíem o no volíem veure. Un pobre no pot ni sap amagar les mancances que té; a nosaltres, en canvi, l'educació, la cultura i l'estabilitat familiar ens permeten dissimular-les amb facilitat. Per això ens arriba a irritar tan instintivament la presència del pobre; és com un mirall perfecte que ens posa descaradament al descobert la nostra lletjor interior, tota aquella foscor nostra que no volem reconèixer. Sense saber-ho, ells tenen la virtut de fer-nos sortir de nosaltres mateixos, del nostre marc personal tan confortable, i ens ajuden a conèixer-nos com som realment. Els agraïts hauríem de ser nosaltres.

EDUARD BRUFAU

Agenda

Barcelona

VII MEMORIAL PERE TENA

El **dimecres 10 de febrer**, a les 12.00, acte de lliurament del Memorial a l'Institut de Litúrgia *ad instar facultatis* amb la intervenció de Mn. Josep M. Romaguera, Joan Torra i Gabriel Seguí. L'acte es podrà seguir a través del canal de Youtube de l'Ateneu Universitari Sant Pacià.

INTERIORITAT

El **dijous 11 de febrer**, a les 19.30, taller-escola de pregària al Casal Don Bosco; el **dissabte 13**, a les 10.30, espai de silenci i oració. Més informació: tel. 934 291 803.

CRISTIANISME I JUSTÍCIA

El **dijous 11 de febrer** s'inicia el seminari *La intrínseca relació entre l'ecologia i la qüestió social*. La proposta ecològica del papa Francesc a la «*Laudato Si*» amb Joan Carrera; el **dimarts 16** comença el curs *Una teologia agenollada i indignada*. Al servei de la fe i la justícia, amb F. Javier Vitoria (tel. 933 172 338).

SILENCI CONTEMPLATIU

El **dissabte 13 de febrer**, a les 10.30, trobada guiada per Beatrice D'Cunha a l'espai d'interioritat Francesc Palau de Barcelona. Inscripcions: centre@espaiinterioritatpalau.com.

FUNDACIÓ JOAN MARAGALL

El **dijous 18 de febrer**, a les 18.00, s'inicia el taller en línia «*L'arrelament*» de Simone Weil: un repte polític i social en temps d'incertesa amb Teresa Forcades. Inscripcions: tel. 934 880 888.

Lleida

IREL

El **dijous 11 de febrer**, a les 18.30, conferència de la beneta Conxita Gómez sobre *Monestir i interioritat*. Més informació: tel. 973 281 538.

Sant Feliu de Llobregat

SANTA EULÀLIA

El **divendres 12 de febrer**, a les 11.30, repic de campanes des del campanar de la parròquia de Santa Eulàlia d'Esparreguera; a les 12.00, ofici solemne; a les 18.00, concert de sardanes amb la cobla Ciutat de Cornellà. Reserves: www.esparreguera.cat.

Tarragona

PASTORAL DE LA SALUT

El **dissabte 13 de febrer**, a les 10.00, ponència *En aquests temps de pandèmia: cuidem-nos mútuament* amb Mn. Joan Bajo a la parròquia de Sant Joan Baptista de Tarragona.

Vic

COVA DE MANRESA

El **cap de setmana del 19 al 21 de febrer**, taller *Pors, pèrdues i soledat* amb Eduard Fonts (psicòleg i teòleg). Inscripcions: info@cova-manresa.cat.

Catalunya Cristiana

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol i Andorra: 145 €

Gibraltar i Portugal: 145 €

Resta d'Europa: 222,99 €

Amèrica i Àfrica: 254,19 €

Àsia i Oceania: 325,43 €

Membre de l'APPEC
Associació de Publicacions
Periòdiques en Català

El setmanari rep l'ajut de la Generalitat de Catalunya

www.catalunyacristiana.cat

[f /catalunyacristiana](https://www.facebook.com/catalunyacristiana)

[@catcrist](https://twitter.com/catcrist)

[i catalunya_cristiana](https://www.instagram.com/catalunya_cristiana)

Director: Mn. Jaume Aymar i Ragolta

Redactors: Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Macià Grau, Rosa M. Jané, Carme Munté, Joan Andreu Parra, Rosa Peraire
Lingüista: Montserrat Pibernat

Col·laboradors d'aquesta setmana: Eloi Aran, Pilarín Bayés, Giorgio Chevallard, Agustí Codinach, Emilio Egea, Pere Fàbregues, Antonio Gil, Jaume González Padrós, Rafael Guardans, Joan Guiteras, Joan A. Mateo, Ignasi Miranda, Victòria Molins, Glòria Monés, Francesc Nicolau, Joan Pallarès, Quique, Ignasi Ricart, Josep Ruaix, Lluís Serra, Leticia Soberón, Andreu Sotorra, Sebastià Taltavull, Federico Trinchero, P-J Ynaraja

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA
Tel. 934 092 810, Fax 934 092 775

a/e: redaccio@catalunyacristiana.cat
(Redacció)

a/e: administracio@catalunyacristiana.cat
(Administració i subscripcions)

a/e: publicitat@catalunyacristiana.cat
(Publicitat)

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Administració: Isabel Giral (comptabilitat), Janet Duatis (subscripcions)

Autoedició i compaginació:
Carlos Aguado

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA
Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri.

Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272
SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

Els actes anunciats a l'agenda poden patir canvis amb motiu de la pandèmia

CARME MUNTÉ MARGALEF

El periodista Àngel Rodríguez presenta «365 dies amb Maria»

«Maria ha sabut integrar-se molt bé a la nostra societat»

Una advocació de la Mare de Déu que es venera a les diòcesis catalanes per a cada dia. Això és el que trobem en el nou llibre del periodista gironí Àngel Rodríguez Vilagran: *365 dies amb Maria* (Claret). Bé, en realitat n'hi ha 366 (cal tenir present l'any de traspàs).

Catalunya és una terra mariana?

Oh, i tant! He localitzat 365 advocacions, 366 si comptem el dia de l'any de traspàs, però n'hi ha moltíssimes més. Del bisbat que més n'he trobat ha estat el d'Urgell amb 59, seguit del de Girona amb 53 i del de Tarragona amb 46. He volgut també posar 15 advocacions del nord de la província de Castelló que pertanyen al bisbat de Tortosa i fer una picada d'ullet a la Catalunya Nord posant-ne 7. És terra mariana des del moment que la veus no només a les parròquies, als santuaris i a les esglésies en general, sinó també als carrers. Ella ha sabut integrar-se molt bé a la nostra societat.

Malgrat la secularització, la devoció a Maria segueix viva? Quins signes ens parlen d'aquesta devoció?

Potser pel que et deia, de saber-se integrar a la nostra societat. Pensem en els atributs que tenen les imatges de la Verge, en la manera com són representades. Tot i que és la mateixa Mare, el devot la representa diferent, tal com la veu. I fins i tot ella se sap integrar en la cultura del lloc on s'apareix. Penso ara amb la Mare de Déu de la Misericòrdia de Reus, que va amanyagar la pastoreta a la qual es va aparèixer deixant-li a la galta el dibuix d'una rosa. Ho va fer perquè els regidors de l'ajuntament se la creguessin. No en va, la rosa és l'emblema de l'escut de la ciutat de Reus. La Mare de Déu de Meritxell, per posar un altre cas, porta esclops, que era el calçat típic dels pagesos andorrans. I també cal buscar significats que ens mostren els detalls de les imatges. Per exemple, la Mare de Déu de Queralt porta una sabata i una espadenya.

Això vol dir que tant és mare de rics com de pobres. Podem veure també com amb el peu esquerre reté un senglar, una picada d'ullet als pagesos com a senyal de protecció de les collites. Són exercicis de «semiòtica mariana».

Li agradaria que es recuperés la tradició de posar a les nenes els noms de les advocacions locals?

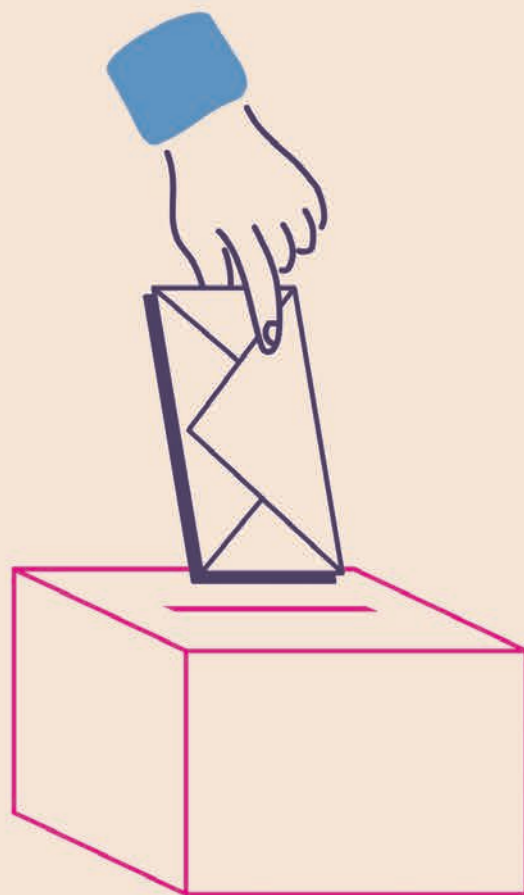
Recordo que quan a meitat de la dècada del 1990 es va programar a TV3 la sèrie *Secrets de Família* hi va haver un repunt del nom de Farners, ja que una de les protagonistes portava aquest nom, en honor a la Mare de Déu de Farners. Jo crec que se segueixen posant noms d'advocacions marianes. Quera't està molt de moda, la meua filla se'n diu, ha, ha, ha! Però les Núries i les Montserrats continuen «donant guerra».

El llibre *365 dies amb Maria*, què ens ofereix?

He buscat que fos un llibret de tauleta de nit. Que quan t'aixequis miris quina advocació del dia hi ha. Hi ha persones que m'han dit que el llegeixen abans d'anar a dormir. Busca sobretot apropar a tothom de forma popular la Mare de Déu. Per això hi poso costums populars, llegendes i tradicions. També s'ha d'agrair que l'editorial l'hagi tret a un preu molt assequible.

14F 2021

Eleccions al Parlament de Catalunya

Els col·legis electorals **obriran a les 9 del matí i tancaran a les 8 del vespre.**

Per votar has de portar l'original del teu DNI, passaport o carnet de conduir.

Si vols saber on has de votar, **consulta la targeta censal** que rebràs a casa teva o entra a ine.es.

Es recomana **portar el vot preparat des de casa** i seguir les mesures Covid.

Hem pres totes les precaucions per fer del vot un dret segur.

